

3/1503

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 28-వ తేది బుధవారము
(శ్రీ) రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ చవతి ౪.

No. 253
సంచిక ౨౫౨

అమృతాంజనము

1925

కృ.లం.డ.రు

1925

“మహాత్రాగాంధీ” “రాధాకృష్ణ”

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మాటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు:— 31-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0, ఆలస్యము ఆశాభంగమగును. 1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవంతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

లోకప్రసిద్ధమైన

స్టీము యింజన్లు!

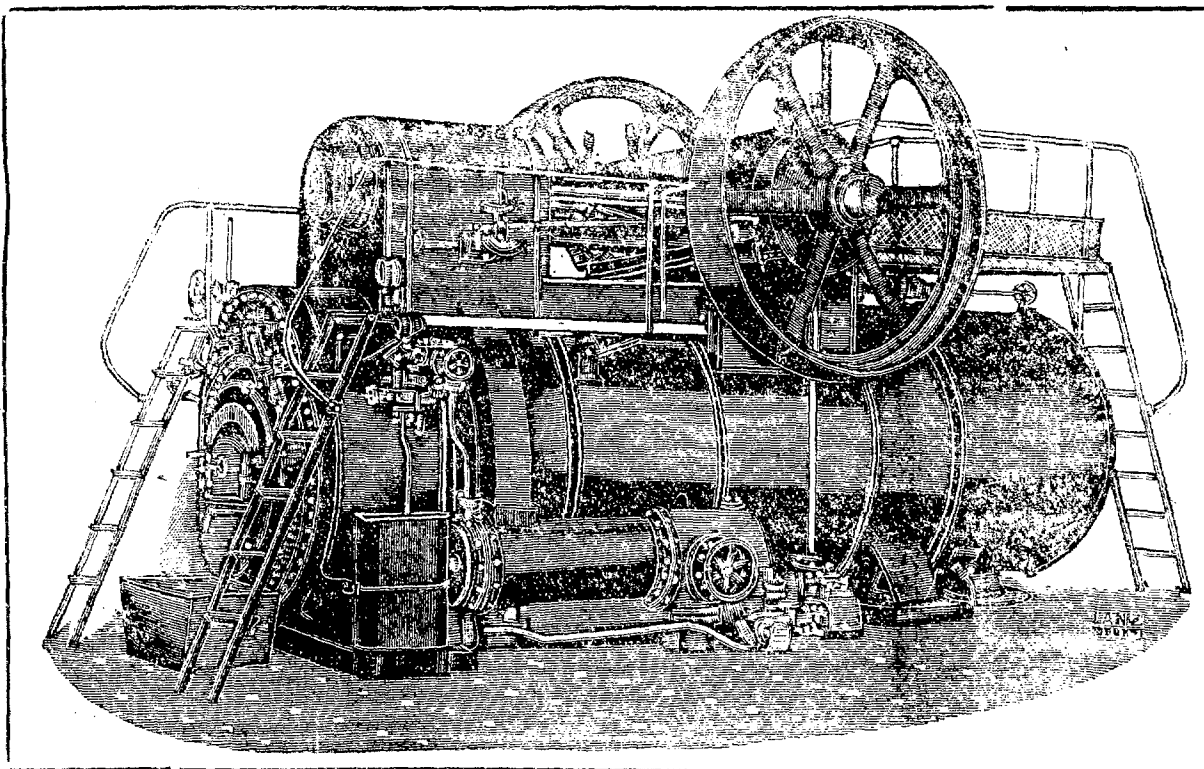
(Super Heated)

హంబిస్టీము యింజన్లు!!

22 B. H. P. లగాయకు 1250 B. H. P వరకు.

బాయిలరు ట్యాంకులు వెలుపలకలాగి శుభ్రపరుచుటకు సౌకర్యములు అమర్చబడియున్నందున బాయిలర్లు యెక్కిన చెడిపోవు.

యేమాదిరి యింజనులు కంటెను ఖర్చు మిగుల తక్కువ - కర్ర - బొగ్గు - వూక - పొట్టు - దేనితోనైన పనిచేయును.

వెలుగు సులభము
Prices
Challenge
Competition
నూతన పద్ధతులు
సమర్థించి అనేక
సౌకర్యములు
అమర్చబడినవి.

Economy
unrivalled!
Latest
Scientific
Miracle!!
Wonderful
Bargains!!

ఇదివరకు యెన్నడు యిట్టి యింజనులు మీరు చూచియుండరు.

సంవత్సరం ఒక్క లక్షకి 3000 యింజనులు అమ్మబడుచున్నవి. త్వరపడి ఆర్డర్లు పంపుడు.

Telegrams:
“MACHINISTS”

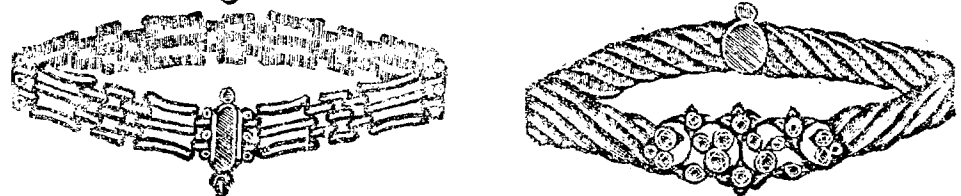
సోలుయేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో., 12, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

నేటి రాత్రి

ప్రధానమైన వాటి అన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది
గొప్ప ఉత్సాహ సమయము. సూపర్ - కలెక్షన్ యూనివర్సల్ వారిచే
తయారుచేయబడిన వాటిని మద్రాసులో ప్రదర్శించుట ఇదియే ప్రథమ పర్యాయము
ది మాంచిబాక్ ఆఫ్ నోటిడేమ్
(విక్టర్ హూగోను ఇక్టావల్ క్లాసిక్)

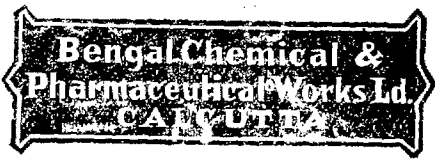
నిత్ లాన్ చాని
3091 సుప్రసిద్ధమైన దేదీప్యమైన పరిమాణము గలది
దీనిని మీరు తప్పక చూచి తీరవలెను - మద్రాసు ప్రజలందరు తప్పక ఇక్కడికి వత్తురు
నాట్య కాళలము, కళా కాళలము, రచనా కాళలము.
హంబురోడు నందున్న
వెలింగ్టన్ సినిమాయందు
అత్యుత్తముగా 24-1-25 తేది శనివారమునుండి, 30-1-25 తేది శుక్రవారమువరకు
ప్రదర్శించబడును.

నవ్వుకము కత్తిలేదు మోసము లేదు
యీ మూడు విషయములను ప్రతి ఒక్కరు గమనించ తగినవి. 1842
పురుషుల చేతి గొలుసులు.

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరిలో ఈ గొలుసులు 2 1/2 సవరము ఎత్తు మొద
లకు 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారుచేయబడును. చెదారం మజారి దుర్బ 5 మొదలు గు 15 ల వరకు గలదు. మో
పుకు పున్యరాగ కమలములు, పట్టె కెంపులు, సీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సామ్యు చెల్లించవలసియుండును.
సీమ చెండికి, పురముబంగారును పూచి రిచ్చెవము. 172 పురుషుల చిత్తమైన క్యాటలాగు 1 కి దుర్బ. 1.0-0
ఉద్బుధి రాచయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వైనాబాగు రోడ్డు, మద్రాసు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు 1591
వైరెక్సు
ఒక్కటే అమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినదామును, ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్క
తనితోననే ఈ యోగ్యతాపత్ర నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే **వైరెక్సు అమితముగా**
విక్రయమగుచున్నది రహస్యమైన బొవధములుకాదు. ఫారములావాసిన పంపబడును.
బుడ్డి 1-కి ధర దుర్బ 0.18-0 వి. పి. చార్జీతో సహా దుర్బ 1.2-0.

విద్యార్థులు కావలెను.
వాలాబా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా నూతన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును,
మెకానిజము నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.
15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.
తక్షణమే తోలుగు, అంగ్ల ప్రాప్త్యైక్కునకు ప్రాసిన పంపబడును.

ప్రిన్సిపాల్
తంజిలివానము: మోటోస్కూల్ } శ్రీరామ్ మోటారు స్కూలు,
ఉలిఫాను: నెం 1444 } మద్రాసు.

సంయుక్త పరిగణాశాసనసభ

ఆమ్నోదింప బడిన తీర్మానము
లక్ష్మణపురము, జనవరి 26:—గౌరవనీయులగు కను
గారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన పూర్వము నిర్వహించబడిన
సంయుక్త పరిగణా శాసనసభ తేటి ఉదయమున సమావేశ
మయ్యెను. సభ పలుకడంబడు. ఆసభికార తీర్మానము రెండు
ప్రతిపాదించబడెను. దీర్ఘచర్చ గావించబడిన పిమ్మట రాష్ట్ర
మండలి ఉన్నత, మాధ్యమిక పాఠశాలలందు సాంకేతిక విద్య
శేర్పబడవలయునను తీర్మానము ఆమోదించబడెను. రాష్ట్ర
మందు యిదివరకే 18 సాంకేతిక విద్యా ప్రతిస్థాపనలు గలవని
యు, సెకండరీ పాఠశాలల విద్యావిధానమందెట్టి తీవ్రమైన
మార్పు అనవశ్యకమనియు ప్రభుత్వము తరఫున చెల్లబడెను.
ఉన్నత, మాధ్యమిక పాఠశాలలందు పరీక్షలకారకు శే
ర్పబడుమన్న విషయములసంఖ్య తగ్గింపవలయునని నొక తీర్మా
నము ప్రతిపాదించబడి, ప్రభుత్వమందునకు ప్రతిఘటించి శాసన
సభాధ్యక్షుని వోటుచే తీర్మాన మొడించెను. శేపురిగి శాసన
సభ సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

28-1-1925వ తేది ఉదయం 5 గంటల 30 నిమిషములకు
రెజనావ కన్యవిద్యార్థి వసతిగృహ ప్రవేశ మహోత్సవము జరు
గను.

శ్రీయుత రామస్వామినాయకరుగారు
నాయకరుగారికి కొంచెము నయముగానున్నది. 25 వ
తేదీని ఉత్సవము హజిరీతిడిగినది. ఇంకను పదిరోజులవరకును
నాయకరుగారు దేశ సేవేయజాలరని ఈరోజునుండి వార్త
వచ్చెను.

సర్ సెప్టెన్ బ్రాంకరుగారు స్వస్థతగనున్నారు
కలకత్తా, జనవరి 26:—ఆసుపత్రియందు క్రమముగ
సర్ సెప్టెన్ బ్రాంకరుగారు స్వస్థత నొందుచున్నారు. సెప్టె
ను బ్రాంకరుగారికి దేశాభ్యంగము గువరగనే రంగూను వెడ
లేదరు. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు మహమ్మదీయ సమావేశము
ఫజల్ హక్కుగా రధ్యక్షత వహించెదరు
కలకత్తా, జనవరి 26:—ఈ సెలబరున సీరత్ గంజ
యందు సమావేశముగానున్న బెంగాలు మహమ్మదీయ సమావేశ
మునందు పాఠశాంతియు ఫజల్ హక్కుగా రధ్యక్షత వహిం
చెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బొగ్గువిచారణసంఘము
సర్ జార్జి గాడ్ ఫ్రేగారి సాక్ష్యము
కలకత్తా, జనవరి 26:—ప్రస్తుతపు యేర్పాటునం వే
విధమైనమార్పులు గావించక యే బొగ్గురవాణాకారీపదవిని
యించవలసినదని బెంగాలు నాగపురము రైల్వేయేజంటుగు
సర్ జార్జి గాడ్ ఫ్రేగారు భారతబొగ్గు విచారణసంఘము యెదు
ట సాక్ష్యమిచ్చెను. బెంగాలు నాగపురమురైల్వేవిధానమునందు
బొగ్గురేటును తగ్గించుటగాని ఎగుమతికాబడుమన్న బొగ్గుపై 8
తేటును వృద్ధిచేయుటగాని ప్రస్తుతము సౌకర్యములు లేవని
సాక్షి చెల్పెను. (ఆ. ప్రె.)

గ్లెనన్ దొమ్మికేసు
ముద్దాయిలు హైకోర్టులో అపిలుచే రుట
రంగోను, జనవరి 26:—అమెరికను పండితుడు గ్లెన
నుగారిని నాయని భార్యను గొట్టెరను శేరముపై శిక్షింపబడిన
నల్లులు ముద్దాయిలు అపిలుచు ఉన్నత న్యాయస్థానపు ముఖ్య
న్యాయమూర్తి అంగీకరించెను. రాబోవు వారమున అపిలు
విచారింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

వైజాముగారి జన్మదినోత్సవము
పాదరాబాధ ప్రదర్శనమును దెరచుట
కింక్రాబాదు, జనవరి 26:—వైజాముగారి జన్మ
దినము హోత్సవమున వైని క పటాల
ప్రదర్శనమును జూచుటకు ప్రజలు గుంపులుగ ప్రోగుపడిరి. ఘ
నతనింపిన వైజాముగారును, రాజపుత్రులును పత్రికలును
ప్రదర్శనమును జూచుటకువచ్చిరి. పల్లిటగాడ్డెరులకు వైజాము
గారు వెడలి యొక మసీదుయొక్క ప్రారంభోత్సవమును పల్లిరి.
పిమ్మట పాదరాబాదు ప్రదర్శనశాలను బహిర్గతము గావించి
రి. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియన్ బ్యాంకు

వాటాదారులసభ

ఇండియన్ బ్యాంకు వాటాదారుల 18వ వార్షిక సభ బ్యాంకు భవనములందు మదరాసులో శనివారము సాయంత్రము జరిగినది. గా|| వ్యా. వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు సర్ ముత్తయ్యచెట్టిగారు ఖా. బ. బాదాసాహేబు, గా|| జి. ఎ. వజీరనుగారు, డి. బి. ఎ. వి. రామలింగయ్యగారు, డా|| కె. భుజంగరావు, హెచ్. నూర్జువ రాయణ, టి. రఘునాథరావు, క్రీష్ణదాసు గిరిధరదాసు, లాలదాసు గోవిందదాసు, పి. ఆర్. రామయ్యగారు, ఆర్. క్రీష్ణదాసులాలా, విద్యాసాగర పాండ్య (కార్కరప్ప) గార్లు మున్నగువారు విచ్చేసిరి చాలమంది వాటాదారులు వచ్చిరి. గా|| వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు సభాధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. 1924 సం|| ఆడిట్ లెక్కలు అంగీకరించబడినవిదన ఆద్యక్షుడు బ్యాంకునుగూర్చి యాదిగువవీరిని ఉపన్యసించెను.

ఆద్యక్షులపన్యాసము

ఈవార్షికములోను బ్యాంకు స్థాపించబడి 18 ఏండ్లు గడచుటచే దీనికి మైనారిటీ తీరినది. ఈబ్యాంకు ఎట్టిసమయమున స్థాపించబడినదో ఎల్లరకు తెలియును. దక్షిణ ఇండియాలో అర్బుకునాట్ కంపెనీ దివాలాదీసి ప్రజలందరు నష్టపోయి గోల పెట్టుచున్న సమయములో మరల ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రముకాగల యట్టిబ్యాంకును స్థాపించిన కీ|| శ్రీ|| వి. కృష్ణస్వామిఅయ్యగారి మేలెంతయు ప్రశంశాన్యు.

ఈ 18 సంవత్సరములలో బ్యాంకు అభివృద్ధిమార్గముననే పనిజేయుచున్నది. మిఱచినది కండ్లజేయుచున్నది రిపోర్టులనే నిరుదంత బాగుగ పనిజరిగినదో తెలియగలదు. ఆదిని పదిలములను మూలధనమును చాలవరకు హెచ్చిపోయినది. దీని దెండు నూటికి 4 చొ|| నుండెను. ఇప్పుడు 12 చొ|| ప్రకటించబడెను. దివాలాదీని ధనమే 75 లక్షలుగలదు. ఈఖాత యంతయు బ్యాంకును స్థాపించి యాఫీటికి దెచ్చిన పరిపాలకుల శ్రేణియను. ఈబ్యాంకు వ్యవహారముల తమజీవితమంతయు అంతిము జేసిన విద్యాసాగర పాండ్యగారు, కీ|| శ్రీ|| వి. చంద్రశేఖరయ్యగారు, బ్యాంకు డైరెక్టరులగు వర్తకశ్రేష్ఠులు జూపిన శ్రద్ధాభక్తులెంతయు ప్రశంసార్హములు.

నిలువ మొత్తము

అయినను యిప్పుడు జరిగిన పనికన్న జరుగనున్న దెంతేనిగలదు. ఈరాష్ట్రము జనసంఖ్యయు రాబడిని బట్టిచూచిన 75 లక్షల దివాలాదీని ఏమిలెక్క? అర్బుకు నాటుకంపెనీ వలన ప్రజలకు బ్యాంకులపై గలిగిన విముఖత యింకను పోలేదనియే నాయభిప్రాయము. ఈబ్యాంకునకుగల గౌరవమును, స్థితినిబట్టి జూచినచో యింకను తగినంత ప్రహరీషణ గలుగలేదనియే నాయుద్దేశము. కాని మనము తొందరపడరాదు. అభివృద్ధికరమగు మార్పు నెప్పుడీగా జరుగగలదు.

ఈబ్యాంకు వారు జూపు సౌకర్యములను ప్రజలు పూర్తిగా నుపయోగించుకొనకుండుట కొకటికారణమైయుండును. ఈబ్యాంకు లో ధనము దాచుకొనిన చోన ప్రస్తుతమురాచని ప్రజలకింకను పూర్తిగా నన్యుకము గలుగలేదు. ఇచ్చటపోవుట కష్టసాధ్యము. బ్యాంకు యంతర ఆస్తులందుండ, వాటాదారుల పెట్టుబడిమొత్తములోనే 40.లక్షలు నిలువలోనుంచి మిగిలినద్రవ్యమే వాడుకలో నుంచబడినది. అనగా కొన్ని వాటాలే ఉపయోగించబడుచున్నవి మిగిలిన వాటాల మొత్తమంతయు అవసరమగునపుడు ఉపయోగపడుటకు నిలువలో నుంచబడినది. 40 లక్షలు నిలువలో నున్న సంస్థలో ధనముదాచుకొనినచో నష్టముకలుగునా? ఈవిషయమును దక్షిణఇండియా ప్రజలందరికి నెల్లడి జేయవలయున్నది.

కొన్ని మార్పులు

ఈసంస్థ యభివృద్ధి గాంచుటగాను మిఱచునట్లై నేను కొన్ని మార్పుల జేయుచున్నాను. నేను బ్యాంకును కానుగాని, కొన్నేండ్లకుండి యీవగవర్తకపరిస్థితుల నెరిగినవాడనటచే అందరి లోపములు తెలిసికొన గలుగుచున్నాను.

మధ్యతరగతి ప్రజల అధికస్థితుల నెరిగిన వారికెల్లరకు వారిలో చీటిభంధుపద్ధతి యెంతయెక్కువగా వ్యాపించియున్నదో తెలిసియుండును. మరియు యీభంధుల కొనసాగించుచుండువా రెట్టిమోసములను జేయుచుండురో మీకెరుక. అట్లు

య్యను మధ్యతరగతి ప్రజల చీటిభంధులందరితో ఉత్సాహముగ పాల్గొనుటకు రెండుదేళ్ళ ముందు గలవు. వారికి తమ ఆర్జనయందు మిగుల్బుకొనుటకు వీలుండదు. కావున నిర్బంధముగా కొంచెము కొంచెము చొప్పున రాబడిలో శ్రమ తీర్చుకొనుటయే సుసాధ్యముగ దలంతును. మరియు, ఆవసరమగునపుడు తానా చీటిభంధును తక్కువధరకైన వినియోగించుకొనవచ్చును. ఈ విధముగా ప్రతివల ఆనేక లక్ష అధనము తిరుగుచున్నది. దీనికి సరియైన పద్ధతియొకటి యీబ్యాంకునందేర్పరచి అవసరపడు ప్రజలకు సహాయము జేయుటమంచిది. ఈ విధముగానే నిధులలో వాటాలు జేయుటకునున్నది. ఈరెండిటికి ఒకటూ బ్యాంకులో అట్టి వెలుగుబడియేర్పరుటనే జేసి మధ్యతరగతి ప్రజలు కొలదిఆదాయములు మోసగాలెత్తచేత బడకుండి లాభముజేయుట యీ బ్యాంకు అధికారుల కర్తవ్యమయి యున్నది.

నేజేయు రెండవశూచనేమన, మన దేశమునందు కళాకారోద్యమమిప్పుడు బాగుగ ప్రబలియున్నది. అనేక సహకార సంఘములు స్థాపింపబడినవి. వీటికి ప్రభుత్వమువారు చివరవరకుగూడ ధనసహాయముజేయగలరని నమ్ముచాలము. అవి ఎన్నటి కయిన వేరొక సహాయము నాపించక తప్పదు. బ్యాంకుల యీ విషయమున శ్రద్ధతీసికొనవలెను. గ్రామములలో నూతనముగా స్థాపింపబడిన పంచాయతీపద్ధతి యేవిధముగ పనిజేసినను, గ్రామముల కట్టుదిట్టముగా నొనర్చును. కావున బ్యాంకు సంస్థలు గ్రామపెద్దలవారా వ్యవసాయములకు మరుపుద్రవ్య విచ్చుట, అపంటలను అమ్మించి మరల వచూలు జేసికొనుటచే యుండునలెను. ఈపని బాగుగగా పరిస్థితులను బట్టిజరిపినచో బ్యాంకువారికి నష్టముండదని నాయుద్దేశము.

బ్యాంకు శాఖలు స్థాపించు ప్రయత్నము

ఈ రాష్ట్రమునందు చాలసలము వ్యాపారప్రాముఖ్యత నుబడయుచున్నది. అన్ని స్థలములలోను బ్యాంకుశాఖలు స్థాపింపవలెనని నేజేప్పుడుగాని, ఆయాచోట్ల వ్యాపారస్థలకులకు ప్రజలకు బ్యాంకుల సౌకర్యములగుర్చి తెలియజేసినచో బ్యాంకుల ఆకర్షణకొరకే హెచ్చగలదు. అందుకు గాను బ్యాంకు ఏజెన్సీ నొకదానిని ఆయాస్థలముల తిరిగివచ్చుచుండునట్లు నియమించిన బాగుండును. అట్లు జేసినచో యేస్థలములందు స్థిరముగా శాఖలు స్థాపించుట లాభకరముగా నుండునో లేదో తెలియగలదు. బ్యాంకువారి కట్టె ఖర్చులేకుండనే యీపని జరుగగలదు. బ్యాంకింగు విషయములందు ప్రజలకు ప్రవేశము గలిగించు బాధ్యత మనయందున్నది. అది నిర్వహించుట కిదియే మార్గము.

ఇంగ్లాండులో బ్యాంకు శాఖ

నేజేయు అఖరునూచ యెక్కువ ముఖ్యమైనది దాని విషయమున నేను కనుదీర్చుచుగా నాలోచించితిని. ఇంగ్లాండులో మన బ్యాంకునకు సంబంధించిన వ్యాపారపు బ్యాంకింగు ఏజెన్సీ యుంచునలెను. చాల యేండ్లనుండి మన యిచ్చటి వర్తకుల కాదేశపు ఏజెంటువలన గలుగుచున్న మోసమును నేజూచుచున్నాను. భారతదేశ దిగుమతి ఎగుమతి వర్తకులు పూర్తిగా విశ్వాసముంచి వ్యాపారము సాగించుకొనగల అడతిదారులేరును అదేశమునలేరు. యుద్ధానంతరము వారు మనవర్తకులకు మోసము జేయుట అతిశయించినది. మన దేశ వర్తకులకు చాలమంది యీమోసములకులోనై నాశనముచెందినారు. వారికి మేలొనర్చుటగాను, వీలయినచో మన బ్యాంకువారా నచ్చొట నొక ఏజెన్సీ స్థాపించనలెను. అచ్చటి సంస్థ విదేశీమార్కెటులందు వ్యవహారమెట్లు జరుగుచుండునో పరికించుదు, స్వదేశీయులకు అచ్చటి వ్యాపారమునందెట్టి నష్టమురాకుండ కాపాడుచుండనలెను. ఈవిషయమును మీరందరు బాగుగ నాలోచింపవలెను. మనదేశపు దిగుమతిదారుల కియేర్పాటు గొప్ప వరప్రసాదముగనుండును. వారి వ్యవహారములన్నియు మధ్యతరగతి వ్యవసాయకుల యీబ్యాంకు వారికి విశ్వాసపూర్వకముగా జేయుచుండుదు. కావున యీ నాయోచనలను, వాటాదారుల బ్యాంకు అధికారులు ఎల్లరు గూడ శ్రద్ధతో విచారించెదరుగాక. ఈబ్యాంకునేటినుండియు ఉచ్చరికమువచ్చి ప్రాముఖ్యతను పొందినది నెల్లడుగాక.

మిమ్ముల డైరెక్టరుల రిపోర్టులెక్కలు ఆమోదింపబడినట్లు ప్రకటించబడినది.

ఖా.బ. పోటీమహమ్మదు అబ్దులు ఆజీజు బాషాగారును, రా. బ. లయ్యమహాచెట్టిగారును తిరిగి డైరెక్టరులగును, ఎం. కె. దండేకరు టి. సి. రఘునాథరావుగార్లు ఆడిటులగును ఎన్నుకొనబడిరి.

నెల్లూరు ఆంధ్రసభ

చిత్ర సభీయము

మదరాసు ఆంధ్రసభ వారీకసూచన

నెల్లూరు ఆంధ్రసభ వారీకసభ చిత్రసభీయ నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు. రాయప్రోలు ముద్రమయ్యంగారు నలబాహుక పాత్రల ధరించారు. నేలగుతుల రామకృష్ణయ్యగారు సుదేవుని పాత్రను శ్రీనివాసాచార్యగారు దమయంతి వేషాన్ని ధరించారు. ఈముగ్గురు నాటకంలో ఉండేవిధానంతో బయటపెట్టారు. ముద్రమయ్యంగారి బాహుక వేషం అత్యుత్తమం గా వుంది. మనోహరమైన డైరెక్షనర్లని, దుఃఖంగా నటించాల్సిన పాత్రకు తనగట్టి ధృవనితో విరహవేదన పడినప్పుడు యిదివరకేవలమనుగూడా యిట్లా ఆభినయించలేదనిపించింది ఉద్వేగపడివేపులకు తనదుఃఖాన్ని ఆపుకొంటూ పడ్డ అపస్థ అత్యద్భుతంగా వుంది. ఆయనగారి ఆభినయం, ఆభినయంతో సమంగా విసేరేపాటు, రెండూకలిసి, ఆయన కాండ్రనటు శేఖరులలో ఉన్నత స్థానము సంపాదించగల శక్తియున్న దనిపించింది.

రామకృష్ణయ్యగారు కన్నుగా పాడుతారు పవ్వం విప్పి చదువుతారు. నుదేండికి తగినట్లున్నాడు. మనుకొనిన చూడం గానే కలిగిన ఆనందం ఎంతబాగా చూపించాడో విశ్లేషణం కష్టం. ఆలోచన ఈ సందర్భంలో నూదా యిచ్చాడు. పతాంబం గారపది. కృష్ణకులాభారంలో నాగుడు చూడగా అభినయస్తాడట ఈయనగారు.

ఇంకొకనాట చెపుతా. ఈనాటకాన్నాడించే రంగాధి కారి తనకిష్టంలేని రంగాలునాటకంలో నుంచి తీసేశాడు. ఉద్యానవనరంగం ఎగిరిపోయింది. స్వయంచరంలేదు. ఈరెండుపోలే దమయంతికెంత పని తగ్గిపోయినో ఆలోచించండి. కలికి, వాల్లేముడికి ఎక్కడలేని ప్రాముఖ్యత వచ్చింది. వీటికిచ్చిన ప్రాముఖ్యతకన్న చెడిపోయింది కానూర్లు ఉద్యానవనం, స్వయంచరంగాలాడితే.

ఏటలావున్నా వాటకంమొత్తంమీద గ్రక్కిట్టింది. నటకులంతా చదువుకొన్న వాళ్లు. ఇట్లాంటి వారికి ఉపాధియిచ్చాల్సిన బాధ్యతనుంది.

మదరాసు ఆంధ్రసభ వారి కొకసూచన

ఈసందర్భంలోనే మదరాసు ఆంధ్రసభ వారి కొకసూచన చేయాల్సింది. మదరాసు ఆంధ్రసభ వారు బహుశా ఏమని చెప్పారంటే "మాపుద్దేశం సంపాదించాలి కాదు, నూతంగా బయటికి రాకుండావున్న నటకత్తి ప్రోత్సహించి వారిని ప్రైవేటీస్కోచ్చి కళను పోషించాలి మాపుద్దేశం" అని చెప్పారు. అందుకు యీసూచన చేయాలిచ్చింది. మనదేశమింటే యీక్రిందివారిని పిలిపించి యీక్రిందివేషాలేయిస్తే బాగుంటుందని. బందరు దేవరకొండ నుబ్బారావు గారిచేత హంస్యంద్రుడు వైబుద్ధి, దుర్గాదాసు, నల, బాహుక వేషాలు, నెల్లూరురాయప్రోలు ముద్రమయ్యంగారిచే నలబాహుక, హిరణ్యకశిపవ, కంస, కృష్ణులు, రామకృష్ణయ్యగారిచేత వారన, సుదేవులు, తెనాలి స్థానంసరిసింహారావు గారిచేత గోదావర, వధువవాణి వేషాలు, గుంటూరు తెల్లండ్ల సుబ్బారావు గారిచేత పాంపినో ద్యోగకృష్ణుడు, నక్షత్రకుడు వేషాలు జేయిస్తే మదరాసు ప్రజలు కూడాగూస ఆనందిస్తూగదామని దోహదాలో ఆంధ్రసభవారి హెచ్చరిస్తున్నాను. ఎప్పుడూ ఒకరినే పిలిపించి, వేసినవేషమే వేయించడానకన్న, నేను నేనుగలవల పిలిపించి వేరువేరువేషాలు వేయిస్తే చూడేవాళ్ళకి చిగురుండదు. వేసేవాళ్ళకిరిగిండుండదు. ఇంతమాత్రం స్వతంత్రంతో నూచనచేపించెదరు ఆంధ్రసభవారు తమస్థాయి కాక. ఇవివరకెంతో ఎం. నాగేశ్వరరావుగారు చూచిస్తేసరేని ఆంధ్రప్రదేశ్లో జవాబిచ్చారు. అందుని మళ్ళీ చెప్పాలన్నది. ఈసూచనప్రకారం గ్రంథంబడిస్తారుగాక యిది కొమరున్నాం. మదరాసు విద్యాధులకు మధ్యమధ్య ఆంధ్రసభకుల తాకిత్వమేగాని జోరుండదు.

ఒక నాటకాభిమాని

1924. డిశం 81 లో అంతముచ్చే ఆంధ్రసభవారు 120/0దివిడెండు లాభముప్రకటించబడెను. బ్యాంకు ఉద్యోగిలకు జీతమునాన రూ.7,644.8.0 యిచ్చుచుండెను.

సర్ ముత్తయ్యచెట్టిగారు ఆద్యక్షుడు పంపించుల్సిన ముటతో సభముగి సెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదానోత్సవనభ

“సయ్యద్ అహమదుగారు మహమ్మదీయ జీవితమును పునరుద్ధరించె”

వైస్రాయిగారు భోపాలు బేగంగారు, వైస్ ఛాన్సలరుగారు బ్రతంన

ఆంధ్రము, జనవరి 26:—విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సలరు గారు భోపాల బేగంగారు వైస్రాయిగారి యాగమనము విశేషావరమున ఆంధ్రము విశ్వవిద్యాలయమున కొకలక్షరూపాయలును, మహమ్మదీయ బాలికాపాఠశాలకు రు. 20,000 లును విరాళముగా నొసంగిరి.

ఆంధ్రము, జనవరి 26:—విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సలరు భోపాలు బేగంగారు నిన్నటి యువముసలన వచ్చిరి. వైస్రాయిగారు నేటి ఉదయము 10-30 గంటలకు వచ్చిరి. వారు భోపాల బేగము, కమిషనరు, ఆగ్రాజ్ఞాకర్త, జిల్లా పోలీసుశాసరిండ్లకు, విశ్వవిద్యాలయపు వైస్ ఛాన్సలరు, విశ్వవిద్యాలయపు కోశాధికారి, నవాబు సర్ ముహమ్మదుల్లా ఖానుగార్లచే నాహ్నినింపబడిరి. ఒకరి కొకరెట్టిందుకొనుట మొదలగు సాంప్రదాయకారములు జరిగిన పిమ్మట ప్రభుత్వోద్యోగము విశ్వవిద్యాలయాధికారులు, బేగంగారుతో, వైస్రాయిగారే ముందుగా బండ్లనిగూడ యుత్సవముగా విశ్వవిద్యాలయమునొద్దకు జోయిరి. ద్వారమువద్దనుండి, విశ్వవిద్యాలయ యాశ్రయము చేరినదింపబడిరి. విశ్వవిద్యాలయమువద్ద రిడింగు ప్రభువు గారు, కోర్టుసభ్యులచే సన్మానింపబడిరి. పిమ్మట వైస్రాయిగారు సభ్యులతో కలిసి, ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధకాలయములను, లిబ్రరీ పుస్తకాలగారములను పరిశీలించిరి. ఇప్పుట విద్యాలయోద్యోగులు వైస్రాయిగారికి బరిచయును జేయబడిరి. తరువాత వైస్రాయిగారిని యార్దవజేయుటకై ప్రత్యేకము దీర్చబడిన విశ్వవిద్యాలయ వైసికిశిక్షణపటాలమును, బాలభట పటాలమును సందర్శించిరి. మఱియు, సంస్థాపకుని శిరీర ప్రతిష్ఠానము (గోరీ) జూబి, వ్రేల్చి సభామంటపమునకు వచ్చిరి. అప్పుట భోపాలు బేగంగారుచే నాహ్నినింపబడిరి.

బేగంగారు యువన్యాసము

అసమయమునామె యిట్లుపర్యవేందిరి. “మన హైందవ విశ్వవిద్యాలయములు పట్టిభాషాజ్ఞాన పరిష్కాధికారులుగానే యుండిన సమయముందు సర్ సయ్యదు అహమ్మద్ ఖానుగారు విశ్వవిద్యాలయము పట్టి పరిష్కాధికారియేగాక, యర్హతత్యము లింకను జాలయున్నవని గ్రహించిరి. వారు విద్యార్థులు పట్టిభాషా ప్రాజ్ఞులు మాత్రమేగాక సత్సత్వరనా శిలరగ గూడ నుండవలయునని లక్ష్యమును గుర్తించిరి. వారు భాషావిశేషజ్ఞులకడనుండియును లక్ష్యమును గుర్తించిరి. సత్సత్వరనా, సంఘమునకు చెందినవారలను పరమారు జేయుటయును లక్ష్యమునొందిరి. అధ్యయనముకంటె, యాచారములనువలన నెక్కుడుపరమమున్నదని గుర్తించిరి. సోదాహరణము నలనన పరిసరములకెట్టియు బాలని ప్రవర్తన యలవదునను బట్టి స్వకము నాకిగలదు. కావున నే, యంగ్ల దేశములోని సాశ్రమ విశ్వవిద్యాలయముల పద్ధతిని తన విద్యాలయమున జేసెను. అది భ్రాతృమన పరిశోధనయే. కాని యది సాఫల్యము నొందెను. యమ్, యే. ఓ. కళాశాల యాపద్ధతులపై సభివృద్ధిజేయబడి, హిందుదేశములో నితరస్థలములం దెవలను తేరి యపూర్వ ఫలితముల జూపుచున్నది. మరియొక విశేషమేమన, న్యాయామరేడుకుల కెక్కుడు ప్రోత్సాహము మొగబడుచున్నది. దీనివలన సాంఘికోత్సాహము, నైకమత్యము ప్రబలుచునని యూహించి యిటులకేయుచున్నాడు. ఈ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమున కాద్యము లిప్పటికినవియే హిందూదేశవిద్యాధికారులు గూడ సయ్యదు అహమ్మదు గారి యాదర్శములకు సమానముల మార్గములనే అనుసరించి వానిని గౌరవించిరి. హిందూదేశమునందలి మహమ్మదీయులు సయ్యదుగారు మార్గము బూజిన పద్ధతి నుండెయ్య, విద్యావిషయమున నెక్కుడు ప్రోత్సాహము జూపుచుండిరి. వారు వెనుకబడియుండుటను బాగుగా గ్రహించి నేనాంగ్లము పూర్తిజేయుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ మహమ్మదీయములపట్ల సానుభూతులైయుండి వారప్పలప్పుటజేసిన మనవులకునుగ్రహించుచునే యుండిరి. నేటివరకు గలిగినంతయు, జేసినవనికి సరిపోవు నంతగాదు. కాని యింతవఱకు

గలిగినదానింబట్టి మహమ్మదీయులందు విద్యావ్యాప్తి గలుగుట యసంగతము గాదని నిరూపించుచున్నది. హిందూదేశమునకలి మహమ్మదీయులు తమ యెడల లభ్యంతరప్రజ్ఞలై యుండకతప్పదు. వీలన మీరు, మీ ప్రభుత్వము జేసిన సహాయముట్టివి. మహమ్మదీయసంఘము సభివృద్ధిజేయు సూచనలకు మీయెదుటకు దెచ్చినప్పుడెల్ల మీరుజూపు సానుభూతి, వారిహక్కులనురక్షించుటకు మీరుజేసినవని, యెప్పుడొక తీరనిదై యున్నది. సంధి సభలో, తురుక్కు సమస్య నాలోచించునట్లుజేయుటకు మీరు పడిన ప్రయత్నములనుగూడ యున్నది. అన్నిటికన్న మహమ్మదీయ విద్యాభివృద్ధిపై మీరుగల యవ్యాజ్ఞానుభూతికి మాకొక జ్ఞత నెక్కుడుగా జూపవలసి యున్నది.”

పిమ్మట వైస్ ఛాన్సలరుగారిని విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులవక్షమున సన్మానము జరుపమని బేగంగారు చెప్పిరి.

వైస్ ఛాన్సలరుగారి యువన్యాసము

వైస్ ఛాన్సలరుగారి యువన్యాసము

“మహమ్మదీయమున తొలిసారి దయచేసిన యాతరుణ్యమున కొద్దిసభ్యులను మేము హృదయపూర్వక స్వాగత మొసంగుచున్నాము. మేము మిమ్ము, మహిద్యాలయమునకు రెక్కలుగా నుండిరినియు, నీహిందూదేశమునకు రాజప్రతినిధిగారినియే గానుండ మహమ్మదీయ సంఘాభివృద్ధికారకులని స్వాగతమిచ్చు భాగ్యముగలిగినదని విన్నవించుట కంతయు సంతసించుచున్నాము. ప్రకృతికాలమున భారత రాజప్రతినిధులందు పనియుత్తితి తోనీ మూలము యామహమ్మదీయ విజ్ఞాన ప్రతిష్ఠాపనమునకు తామువచ్చుటవలన నీవిద్యాలయ మందు తమకుండు శ్రద్ధయేగాక, యాజాతియందు గూడ తమకు గల యభిమానమును వెల్లిబుచ్చుచున్నది.

మీరు మాయంజూ పెడియభిమానమునకు మాహృదయపూర్వకందనముల నిర్వించుట విధియై యున్నది. సర్ సయ్యదు అహమ్మదుఖానుగారు తమసంస్థ నీకింది సూత్రత్రయమే ముఖ్యాదర్శములుగా జేసికొని స్థాపించెను. (1) ప్రాద్దేశమునందలి మానసికప్రవృత్తి, పరిస్థితులను, పశ్చిమదేశమునందలి క్రిస్టియన్లులతో మేళవించి ప్రజలలో బ్రాకిన యసత్వపు సిద్ధాంతములకడమివేయుటకు. (2) ఆంగ్లప్రభుత్వముం దుండుటచే మతస్వాతంత్ర్యము గలుగుటయేగాక దేశమునకు, సంఘమునకు నేపథ్యము గలుగుదని విశ్వసించుటయు, మహమ్మదీయులందు నాంగ్లయులయందు దన్యోన్యము ప్రవర్తింపజేయుట, నాంగ్లయులయందును, మహమ్మదులందును వైమ్యమములకల బారద్రవోలుట. (3) మాతృదేశముందు భక్తి చుట్టవించుటయు, నొక్క హిందూమహమ్మదీయమైతియేగాక, యాంగ్లయులతోగూడ నయికమత్యము గలుగజేసి యు, నందరకుం గావలసిన పనులయందు మూడు జాతులవారులని సామరస్యమున పనిజేయునట్లులక జేయుట, పత్వరునితే జేయుట. మాయుద్యమ మియ్యారికి మాత్రమేసంబంధించక, దేవుంతులకు వ్యాపించింది. మహమ్మదునకుం గావలసిన ప్రకరణనియోజక స్థానములు మొదలయిన ప్రత్యేకహక్కులను దేశమునందు గుర్తించింది. సాధారణముగా మహమ్మదీయుల సామర్థ్యమునుబట్టి వైదుమ్యమునుబట్టి, సభ్యకేంద్రబట్టియు తమప్రాముఖ్యము వెల్లడి యగునన మాట నిజమేగాని యిట్టిసందిగ్ధసమయమున మత సంస్థలు, వాటిప్రయత్నము జరుగకతప్పదు. అట్టివి మతసంరక్షణమునకు, ప్రత్యేకములకయక్కరలను బాగ్రత్తగ జూచుట కేగాక దేశజేయమునకుగూడ, యత్యవసరములు.

ఇక ప్రభుత్వము విషయమై, యాంగ్లయుల యాగమనమువలన హిందూదేశమునకు జ్ఞానప్రబోధములు గలిగినవను మాటసత్యము. కావున దేశములు రాజభక్తి యుతులై యుండుట, నిజమున దేశభక్తికి విరుద్ధముగాదు. ఇక సోదరదేశయుల విషయమై, జాతీయ ప్రాముఖ్యములను విషయములందు చెండు మతములవారును గలసి పనిజేయవలసినవృత్తు తప్పక మహమ్మదీయులొక్క హిందువులతోనేగాక తదితరవృత్తులతో గూడ కలసి మెలసి పనిజేయవలసినది విధియే. సయ్యదుగారి పాతములందలి నీతియిది

యే. వీనియందు మాకింకను సమ్యక్ముగలదు. మహమ్మదు గావలసినవనీకములు తమతో మహమ్మదు ప్రభావములయు హిందూదేశ పరిపాలనాధికారులందు ప్రభావము లగుటంజేసియు చెప్పక తీరదు. ఇదికాబట్టి వలెనే నేటికిగూడ యీ యాలయమునకు విద్యార్థులొక ప్రాంతమునుండియేగాక, హిందూదేశముంతటనుండియు వచ్చుచుండిరి.

ఒక్క మహమ్మదీయులేగాక యన్నిజాతులవారు వచ్చుచుండిరి. హిందువుల విషయములు, యాలయములో జరుపువారలేగాక యింటివద్ద జరివి పరిశ్రమ వచ్చుచారుగూడననే కులుగలరు. ఈ సంవత్సరముట్టివారు 485. వారిలో 222 విషయముండిరి. కావున నొక్క మహమ్మదీయులకే స్థాపించబడినను, జేతముంతకుగూడ సౌకర్యములను గలుగజేయుచున్న దీవిద్యాలయము. కావున తమ కీ విన్నపము చేయుట న్యాయమైనదనియు, తత్పరిష్కారమునకై మా ముఖ్యావసరములను తమ ప్రభుత్వముయెదుటబెట్టుట న్యాయవిషయముగాదని యూహించుచున్నాము. చదువుకొనదలచిన మహమ్మదీయ విద్యార్థులందరను, ధనాభావముచే జేర్చుకొన జాలకున్నాము. ఇదిగాక యొక న నేకముఖ్యములగు సమస్యములు మాగులవు, హిందూదేశమునంగల మహమ్మదీయ సంఘముయొక్క మన్ననకలగి, మహమ్మదీయ విద్యాభివృద్ధిపై బుట్టి, తదభివృద్ధిని నలుదిక్కుల నెడ జల్లుచున్న, యీ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ మాతులగు, విద్యాత్మస్తులకు, వేతచ్చుటను వారిమతానుకూలమున విద్యదొరకక వీనికొరకే వేచియుండు విద్యార్థుల న నేకులను బొమ్మనవలసినది మాకంతయు సంతాపకరము. మాయక్రమం దీర్చగలకై సామర్యములు, విద్యాలయ జోవజలలోను, సంస్థానాధికులలోను, రాష్ట్రప్రభుత్వములోను, భారత ప్రభుత్వములోను, మహమ్మదీయులలోను గలరు.”

వైస్రాయిగారి యువన్యాసము

వైస్రాయిగారి యువన్యాసము:—“మీ హృదయపూర్వక స్వాగతమునకు నే నెంతయు గృతజ్ఞుడను. మీరు వాత్సల్యము విశ్వవిద్యాలయ చరిత్రను బహుశ్రద్ధగా వింటిని.

యమ్. ఏ. ఓ. కాలేజి

దాని 50 వత్సరముల జీవితములోను, మహమ్మదుగారు యాంగ్ల ఓరియంటల్ కళాశాల, చాల ముప్పులకొందెను. దాని చారిత్రమందు ముఖ్యము యంతమిది. ఏదన కళాశాల గొప్ప విపదలలోనుండి, సందిగ్ధస్థితికి వచ్చినప్పుడు, నిశ్చయమును నేపాతులు దానిని రక్షించుటకు దొరకకపోలేదు. అట్టి కొన్ని సమయములను, కళాశాల విచ్ఛిన్నముననేమో యనుభయము గలగునంతటి, సమయములను కొన్నిటిని యువాహరింతును. 1875 వ సంవత్సరమున కళాశాల స్థాపించబడినప్పుడు సంస్థాపకు డెంత తీవ్రప్రయత్నములు జేసినను, మహమ్మదీయ సంఘమువారే దానియందు దానినభావముజూపిరి దానియందు దానినభావము వహించుటయేగాక బాహుళ్యముగ నెదిరింపజూచిరి. దాని కత్తెర్చుత ప్రభావముగల సయ్యదుగారి శక్తి సంతయు నుపయోగించి యెదిర్చి కళాశాలను వృద్ధిలోనికి దీసికొని రాజునివచ్చినది. తరువాత 1911 వ సంవత్సరమున యీకళాశాల బాగుగా నిర్వహింపబడుట, మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయముగ మార్పులకు బ్రయత్నములు జరిగినవి. ఆ గాఖానుగారున్న మరొకందరు గలసి యొకసంఘముగా నేర్పడి, చాలసమయ ప్రాసచేయ మొదలిడిరి. కాని యీదినిములు చాల విరుద్ధములగు నుండెను. ఇట్టి సంఘముగూర్చి సందియములనేకములు బయలుదేరినను. కావున నాయుద్దేశ్యము నిలబడవలసినచ్యేను. కొందరున్నేపాతులు మరల బని బ్రారంభించిరి. విశ్వప్రయత్నములపై నీవిషయము దైక్యమునకుకూర్చబడినది. సర్ మహమ్మదు షాగీగారిచే పెట్టబడిన విశ్వవిద్యాలయచట్టము శాసనసభయందుంచబడి, 1920 లో శాసనముగావచ్చెను. సయ్యదుగారి యభిప్రాయములు నేటికి సమకూడిన ట్లాయెను. నాక నిశ్చలముగ నీటియందు దనుకూలవాయువుల సహాయమున బాగుగా బోవుచున్నది. కాని హతాత్తుగా, కలవనియోటునుండి కప్పములు వచ్చెను.

అసహాయోద్యమమువలన గలిగిన యాపత్తు

కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయముగ మార్పులకు గట్టి ప్రయత్నములు చేయుచున్న సమయముందు, విద్యాలయములయెడ సహాయోద్యమము సాగింపబడెను. మహమ్మదీయులందరచేతను గలసి సమాధు మారుసంవత్సరములనుండి జేయబడుచున్న విశ్వప్రయత్నము నొక్కమారు నిర్మూలము జేయవలసిన యూహించి, మరియొకసారి మిత్రులు తమసహాయ

విచారణ నిలిపివేయబడుట

ఒక సవరణ

పామిరుఖాను గారు :—మహమ్మదీయ సంఘటన
 కొందరు ప్రభుత్వమో నిర్భంధ విద్య బాలికలకు వర్తింప
 రాదని అభిప్రాయములై యున్నందున వారి ప్రతినిధి
 వారి ఆభిప్రాయములను గౌరవించవలసియున్నది. అం
 యూపా సెలుగారిచే ఉపపాదించబడిన సెలవు అన్ని విధ
 ఆవరణమును కాన సభ్యులెల్లరు దీని నాహుదించుకొని
 భారాను నిర్బంధ విద్య నంగీకరించుటనుగూర్చి బాంబ
 నగరముందు మహమ్మదీయ మతగురువులం దుగగణు

డాక్టరు సి. నరేశ్ ముదలియారు :—మహామర్దినీ
సభ్యులెల్లరు ఒక తీర్మానమునకు వచ్చెద రని ఆశించుచున్నాను.
హిందూసభ్యుల స్థానమును క్లిప్తముగ సోపర్వకుండురని కోర
దను. రెండుసంవత్సరములకు ర్ గురు మహామర్దినీయసభ్యులందు
ముగ్గురు అనుకూలురు నున్నట్లు తెలియుచున్నది. గాన మూసా
సేట్టు గారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొన వే డెదను,

సాధారణసమావేశము

ఈ సమయమున సాధారణపథ ముగిసినది.

హ్యూజెస్ గారి రాజీనామా

తేలునుందు

జుల నీనా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. చుట్ట 0-12-0.

తేలుకొంటువలన ఆపొనుము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలుకొంటువలన విషము సెక్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములకుంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి గూగుట ప్రారంభించును. కట్టినవోటును బండపొరనుటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘోరము గలిగి నీటివలె నుండును. కట్టినవోటు కొంచము మందుపోసిక బాధ మాయ మగును. మందును గలిగి యున్న తాము బాధపడన నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలెనది.

అమృతాంజనం డిపో బొంబయి-మదరాస్

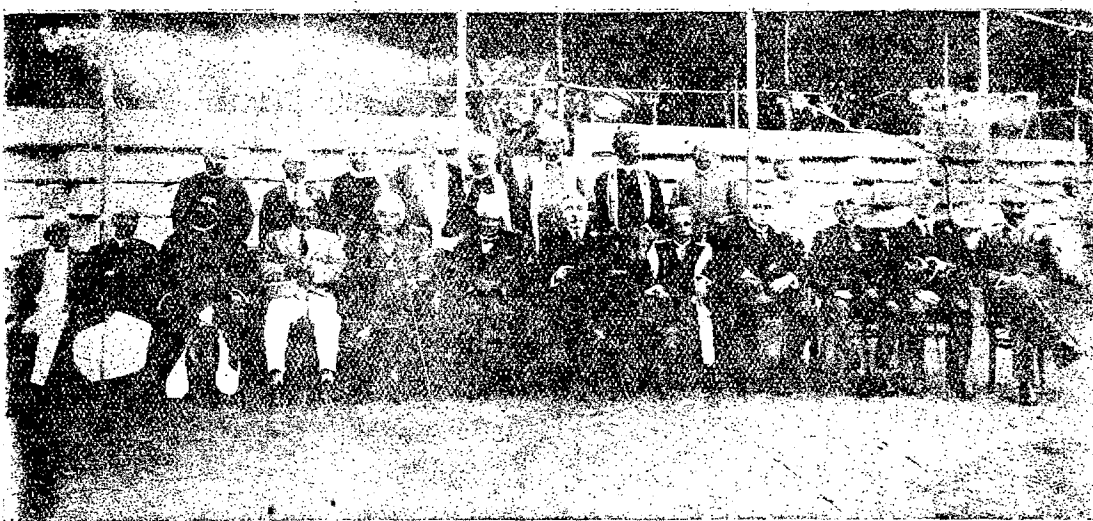

సి. యస్. ఆంధ్రప్రదేశ్ మలచిరువరపురము
కర్ణాటకలము యువజనకైర్తరసంఘము

భర్తల జేరుటకు ఆంధ్రమానుదీవుల కంపబడిన మోహన్ స్త్రీలు

“ఇండియన్ రివ్యూవర్స్” సిల్వరు బౌల్డ్
ప్రతికాధిపతు లగు జి. ఎ. నరేశ్వరగారిని గౌరవించుట

తలపాగచుట్టుకొనుట గొప్పతప్పిదము

పాఠశాలనుండి తొలగించుట

చివరకు కళాశాలలో నొక దేశీయ కైర్తర విద్యార్థి
తలపాగచుట్టుకొని క్లాసుకు వెళ్లెను. విద్యార్థులు తలపాగచుట్టు
కొనుట ఉత్తరపద్ధతి యని పాఠశాల నింధనలో నుండు
నున్నది. కాని ఒక ఉపాధ్యాయునకు తలపాగ త్రాడుగాము
నలె కనబడెను. ఆనా దాయుపాద్యాయు దానిదాని
చూచి మండిపడి క్రిందిపాటును రిపోర్టు చేసెను. అవిద్యార్థిని
పాఠశాలనుండి తొలగించినను సుత్తరపు నానిద్యార్థికి (ప్రిన్సి
పాలు పంపించెను అని యొకరు 26 తేదీ నటనండి వ్రాసెరి.

రెడ్డి రాణి

సచిత్రమాసపత్రిక

సం||ర చందారు 3

మత, సాంఘిక, న్యాయసంబంధ విద్యావిషయములు చర్చింపబడును

వారకాత్ (నాటకము) విటులయ్య, విట
కత్తెలయ్య ఆద్యుతచర్యలు,
వీచివర్ణన చదివితీరవలయును. వెల ఆ 12

మిడునానురాగము (పేరుగన్ననవల) వెల ఆ 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, ఆంజనేయ, సత్య
భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల ఆ 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము, చక్కనివర్ణనలు) ఆ 10

ఆంద్రనామసంగ్రహము (సతీక) వెల ఆ 4

రెడ్డిబ్రదర్స్ రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మంగరాష్ట్ర నిర్బంధ

చిట్టము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి
తీర్మానము

రాజప్రతినిధి నిరాకరించుట

మంగరాష్ట్ర నిర్బంధచట్టమునుగూర్చి భారత
శాసనసభలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి
పాదించడలచిన తీర్మానమునకు రాజప్రతినిధి అను
మతినియ్యలేదని తెలిసినది.

(ఆ. ప్రె.)

సుభాషచంద్రబోసుగారు

స్త్రీప్రమునుపత్రికపై లక్షరూపాయలకు
మానసప్రభుదావా

కలకత్తా హైకోర్టులో దావాదాఖలుచేయబడెను

కలకత్తా కోర్టులోను చీఫ్ జస్టిస్ గారు సుండిన బోసు
గారిని దొరతనమునారు నిర్బంధచట్టముక్రింద ఆరెస్టుచేసిరి.
దానినిగూర్చి నవంబరు 26 వ తేదీన కలకత్తా స్త్రీప్రముపత్రికలో
నొకవ్యాసము ప్రకటింపబడెను. ఆవ్యాసమున తనకు అనున
మును కలిగించువిషయములు వ్రాయబడెననియును తనప్రతిష్ఠ
కు దానివలన భంగముకలిగినదనియును తనకు లక్షరూపాయలు
నష్టపరిహార మిప్పించవలెననియును
బోసుగారు కలకత్తా హైకోర్టులో
స్త్రీప్రమునుపత్రికా సంపాదకుడగు నైటుగారిమీదను యజమా
నులగు నైటుసన్స్ వారిమీదను దావాతెచ్చిరి. ప్రతివాదులు
లిఖితరూపకమున స్త్రీప్రముమెంటు దాఖలుచేయలేనని హైకో
ర్టువారు తుర్పుచేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘసభ

వైకంలో 24 వ తేదీని జరిగినది

ఈ నెల 24 వ తేదీని వైకం సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము
నందు బాల్గూరు కె. పి. కేశవమీననుగారి అధ్యక్షతక్రింద రా
ష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగినది. మూడు నెలల వరకును జ
రుపవలసిన పని నిర్ణయింపబడెను. క్రొత్తసభ్యులను చేర్చుట,
మండల తాలూకా గ్రామసంఘములను సజీవములుగా చేయు
ట, సర్వకాలము ప్రచారముచేయుటకు జీతగాండ్రును నియమిం
చుట మున్నగు పనులుచేయవలసని నిర్ణయించిరి. కేశవమీనను
గారు వ్యాయవాదిపై నెలంబింపబడలచినందున కార్యదర్శిగా
సుండజాలనెను. పి. రామమీననుగారిని కార్యదర్శిగా ఎ
న్నుకొనిరి. ఏప్రిలు నెలలో రాష్ట్రీయసభను వైకంలో మరల
జరుపవలసని తీర్మానింపబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

ఇంకొకవార్త

నూలుచంచా తీర్మాన ముమోదించబడెను. ఒకసంవత్స
రము వరకు పని నిర్ణయింపబడెను. ఏప్రిలు నెలాఖరులోగా
ప్రతిమండల సంఘమునారును అధ్యక్షులు 800 మంది సభ్యులనై
న చేర్చవలసని తీర్మానింపబడెను.

(ఒకవిశేషం)

దేవాలయములలో జంతువులను బలియియ్యగూడదు

తిరువాన్కూరు మహారాజగారి ఉత్తరువు

తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందలి దేవాలయములలో
హిందువులెవ్వరును జంతువులను బలియియ్యగూడదని తి
రువాన్కూరుమహారాజగారి ఉత్తరువు చేసినది వారిని
ప్రశంసించుచు బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక వ్రాసెను.

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరి నెల 28-వ తది

బుధవారము

నెహ్రూబిల్లును నిరాకరించుట

బెంగాలు ఆర్డినెన్సును రద్దుజేయుటకై పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు దెచ్చినబిల్లును ప్రవేశ పెట్టుటకు, రాజప్రతినిధిగారు నిరాకరించిరి, తెలియుచున్నది. నేడు ఆర్డినెన్సునుగూర్చి సామ్రాజ్యశాసనసభలో చర్చ జరుగును. కాని లాభ మేమి? వ్యర్థవాగాడంబరముతో కాలముగడుచునే గాని, ప్రజాప్రతినిధులను నిరాకరించుచున్నది. పాలకులు నిరంకుశాధికారమును రెండు విధముల నుపయోగించుచున్నారు. తాముదెచ్చెడి స్వాతంత్ర్య నిరోధచట్టములను ప్రజాప్రతినిధులు ప్రతిఘటించుచో వానిని సత్తెనెత్తెనె పునరుద్ధరించెదరు. ప్రజాప్రతినిధులు స్వాతంత్ర్యరక్షణచట్టములను ప్రవేశపెట్టదలచుచో, అందుకు సమ్మతి నొసంగరు. ఎటుజూచినను, స్వాతంత్ర్యభంగమునకే అవకాశము గలుగుచున్నది. ఇట్టిసితిలో శాసనసభలలో నిలిచి జేయదగిన యవకాశ మేదియు గను పించుటలేదు. సంస్కరణములు వట్టిబూటకములని యిదివరకే రుజువయినది. శాసనసభలు నిరర్థకములని వెల్లడియైనది. దేశ మిపు డేమిజేయవలయును? ప్రజాభిప్రాయమును ఇంతచులకనగ నిరసింపకుండను, వారి స్వాతంత్ర్యముల నిచ్చవచ్చినట్లు భంగపరుపకుండను, కట్టుదిట్టముల జేయవలసిన యావశ్యకత ఎంతేగలదు. ఇందుకు ప్రజాశక్తి ప్రవర్ధిల్లవలయును. వారి ఆత్మస్థైర్యమును, ఆత్మశక్తియు విజృంభింపవలయును.

లేనియెడల వారి నుడువులకుగాని తీర్మానములకుగాని విలువయుండదు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సయితము "ఇండియనుడిప్లూ" పత్రికలో వ్రాయుచు, బెంగాలు ఆర్డినెన్సును నిరసింపవలసివచ్చెను. ప్రభుత్వ దృక్పథము నెంత తరచిజూచినను వీరి కందు న్యాయము గనుపించలేదు. కాని ఎందరు మొరలిడిన నేమిప్రయోజనము? పాలకులు శాసనసభలతో బని లేకుండనే తమ నిరంకుశపరిపాలనమును కొనసాగించుచున్నారు. దానిని నివారించుటకు శాసనసభలలో జేసెడి ప్రయత్నములను వారు అవలీలగ దాటగలుగుచున్నారు. సంస్కరణ శాసన మొసగిన అసాధారణాధికారములను జంకులేక నుపయోగించుచున్నారు. ప్రజల కోర్కెలకు వెనుక తగిన దార్శన్యమున్నగాని, వానికి విలువయుండనేరదు. అట్టిబలమును సంపాదించుటలు? శాసనసభలకు వెలుపలనే న్యాయది పెంపొందగలదు. ప్రజలు స్వయముగ నిర్వహించెడి కార్యములనుండిగాని, యిట్టికీర్తి యుద్భవింపదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్వహింపవలసిన యవసరము ఇప్పుడున్నంత యధికముగ నిదివరకెన్నడును గలుగలేదు. జాతీయకర్షణము చెడకుండ కాపాడుకొనుచు,

కాంగ్రెసువిధానమును నిర్వహించుచో, అచిరకాలములో పాలకుల నిరంకుశ చర్యలు నిష్ఫలముగాక మానవు. స్వరాజ్యసిద్ధి చేరువకు వచ్చుకొలదియు, నిర్బంధములు వానియంతట యవియే దొలగిపోవును. కృతనిశ్చయులగు ప్రజల నెవరును అవమానింపజాలరు. అట్టితరీ, భారతీయులకు ఇంటనేమి వెలుపలనేమి గలిగెడి యవమానములను దొలగించుకొనుట సులభసాధ్యమగును. స్వరాజ్యవిధానములను తయారుజేసినను, విశేష ప్రయోజనముండదు. వానిని సంపాదించగల శక్తిని గూడ ప్రజలు వెన్వెంటనే సంపాదించవలయును. కేవలము మొరలవలనను, విన్నపముల వలనను, బ్రటిష్ ప్రజల హృదయములు కరుగజాలవు. ప్రజల విన్నపములకును తీర్మానములకును వెనుకనుండెడి శక్తి ననుసరించియే, వానిప్రాముఖ్య మధికిమగును ఇట్టిశక్తిని సంపాదించవలయుననియే మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. భారతీయులలో నన్నిపక్షముల వారును, నన్నిసంఘములవారును, ఇక్కార్యమునకు బూనుకొని కృతకృత్యులు గాగలరు. భేదాభిప్రాయమునకు తావులేదు. అవసరకర్తవ్యమును విడనాడి కాలయాచన చేయుటవలన ఎంతటియపాయమున్నదో, దూర మాలోచించువా రెల్లరును గ్రహింపగలుగుదురు.

ఇండియన్ బ్యాంకు

ఇండియన్ బ్యాంకు సాధారణసమావేశ కార్యక్రమమును వేరొకచో బ్రచురించితిమి. సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమున, బ్యాంకునిర్వహణము నెంతయు కొనియాడిరి. బ్యాంకుయొక్క సత్వరాభివృద్ధికి, కార్యదర్శియగు విద్యాసాగర పాండ్యగారి కార్యదీక్ష చాలవరకు కారణమని యంగీకరింపక తప్పదు. చెన్నపురియందు ఇండియన్ బ్యాంకుపట్ల ప్రజల కధిక విశ్వాసమేర్పడుచున్నది. డిసెంబరుతో అంత మయ్యెడి అర్ధసంవత్సరమునకు 100 కి 12 వంతున లాభమును పంచుటబట్టి, బ్యాంకు వ్యవహారములు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నదని సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. కీర్తిశేఖరుగు వి. కృష్ణస్వామిఅయ్యరుగారిచే స్థాపింపబడి దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్న ప్రతిష్ఠాపనలో నిది యొక్కటి. డిపాజిట్లువల్లమాత్రమే 75 లక్షలు చేకూడినవి. పదునెనిమిదినంవత్సరముల నుండియు, నీ ప్రతిష్ఠాపన అవిచ్ఛిన్నముగ సాగుటబట్టి, అవకాశమున్నచో భారతీయులు తమ సామర్థ్యము నన్నిరంగములలో జూపగలరని విదితమగును. అయినను శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించినట్లు, ఇండియన్ బ్యాంకు ఇంకను శైశవాస్థయందున్నదని చెప్పవచ్చును. దీని యుపయోగము విస్తరించుట కవకాశము లనేకములుగలవు. బ్యాంకుసాము భారతీయ వాణిజ్యాభివృద్ధి కుపయోగపడవలయును. లేనియెడల బ్యాంకులు కేవల వడ్డీవ్యాపారసంఘము లగును. శ్రీనివాసయ్యంగారి సూచనలను గమనింపదగును. ప్రజల స్వల్పపు రాబడులను దాచిపెట్టుకొనుట కిట్టిబ్యాంకు లవకాశము గలిగింపవలెను. సహకార సంఘముల యభివృద్ధి కిట్టి బ్యాంకులు

కోట్లడవచ్చును. బ్యాంకు సౌకర్యములగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము గావించుట లాభకరమని శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరుచున్నారు. ఇంతియగాక భారతీయ వర్తకవ్యాపారుల లాభము నిమిత్తము లండనులో నెక ఏజెన్సీ నీబ్యాంకుపక్షమున నేర్పరుపవలయునని, వీరు సూచించిరి. ఈసూచనలన్నియు ఆచరణయోగ్యములేగాని త్రోసివేయదగినవిగావు. ప్రజలవిశ్వాసమును చూరగొనవలయుననిన, వారు దెలిపెడి సలహాల ననుసరించుటకు ఇండియన్ బ్యాంకు ప్రయత్నింపవలయును. దేశమునందలి వివిధభాగములలో శాఖలను స్థాపింపగలశక్తి యీ బ్యాంకుకు త్వరలో గలుగునని భావించెదము. డైరెక్టరుల రిపోర్టు అట్టియాశ కెడమిచ్చుచున్నది.

నల్లమందుసమావేశము: సామ్రాజ్యశాసనసభ

జనీవాలో జరిగెడి నల్లమందు సమావేశము గూర్చి సామ్రాజ్యశాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నలకు, సర్ జేసల్ బ్లాక్లెయిగారు సరియగుసమాధాన మొసగజాలకబోయిరి. నల్లమందుని పేధమునకు హిందూదేశ మనుకూలముగ నున్నదని, ఎల్లరెఱిగిన సంగతయే. అయినను ప్రజాభిప్రాయమును మూలద్రోసి, ఇండియా ప్రభుత్వప్రతినిధియగు కాంపుబెలుగారు హిందూదేశ మిందుకు ప్రతికూలముగనున్నదను నభిప్రాయమును వెల్లిబుచ్చిరి. అమెరికా ప్రతినిధి ప్రయత్నములను వీరు విఫలపరచిరి. హైందవప్రజాభిప్రాయము సంస్కరణమున కనుకూలముగనున్నదని అమెరికను ప్రతినిధి దెలిపినను వీరు పాటింపకబోయిరి. కాంపుబెలుగారు హిందూదేశకారవమునకు భంగము కలుగజేసరనుటకు సందియములేదు. జనీవాసభకు హిందూదేశ ప్రజాప్రతినిధిని బంపియుండవలసినది. ప్రభుత్వప్రతినిధి స్వంతయభిప్రాయమునే దెలిపెను గాని, ప్రజాభిప్రాయమును వివరింపలేదు. స్వపరిపాలనము లేని దేశములకు అంతర్జాతీయ సభలలో ప్రాతినిధ్య మొసగుటచే గలిగెడి నష్టముల నిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. తమయభిప్రాయమును నిర్భయముగ దెలుపజాలని దేశములకు ప్రపంచ సమావేశము నందు సానమిచ్చి ప్రయోజనమేమి? అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమును ఇతరరాజకీయ, మత, సాంఘికసంఘముల నేకములును నల్లమందు వాడుకను నిషేధింపగోరుచున్నవని, డాక్టరు దత్తాగారు స్పష్టపరచిరి. కాని, యీసంఘములు ప్రజాభిప్రాయమును దెలుపుటలేదని, బ్లాక్లెయిగారు వాదించుచున్నారు. ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు అధికారులొక్కరికిమాత్రమే హక్కుగలదు గాబోలు. అనధికార హైందవ ప్రతినిధి నెకరినిగూడ జనీవా సమావేశమునకు బంపవలెనని దత్తాగారు కోరిరి గాని, బ్లాక్లెయిగారు రంగీకరింపలేదు. కాంపుబెలుగారు జనీవాసభలో నెంతయసభ్యముగ ప్రసంగించినను, భారతీయుల యభిప్రాయ మేదియో సామ్రాజ్యశాసనసభలో స్పష్టపడినది.

ఉక్కుపరిశ్రమ

ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణ నెనగుటకు, సుంకములను వృద్ధిజేసెదమని ప్రభుత్వమువారు మొదట వాగ్దానము జేసినను, తుదకు తమయభిప్రాయమును

మార్పుకొని, బొంటిలనిచ్చుచు నమ్మ తించిరి. వాణిజ్య సభ్యు డీవిషయమై ను చించిన కారణములు విశ్వాస్థముగ గనుపించవు. సుంకములను విధించు నెడల విదేశపు సరకులపై భారము పడును. భారతీయులకు డబ్బు దండు గయించును. బొంటిలనిచ్చుచో, ప్రజలద్రవ్యము పెచ్చింపబడును. బొంటిలక్రింద డబ్బుచ్చుటకు, ప్రభుత్వమున కంతవరకు సాధ్యముగనో చెలయగలదు. ఈమారు ఏబదిలక్షలను బొంటిలక్రింద నచ్చుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. అగస్త్యునెలలో నీ విషయము మరల విమర్శింపబడునట్టి. ఏబదిలక్షల బొంటివలన, ఉక్కురక్షణకు విశేషలాభముండనని యూహింపజాలము. సుంకములను హెచ్చుజేసిన విదేశపు సరకులకు లాభముతగ్గినను, దేశీయపరిశ్రమకు ప్రోత్సాహముగలిగెడిది. కాని ప్రభుత్వము వారన్యధా నిర్ణయించిరి. ఆవిషయములందఱి, జోషీ గారును, చిమన్ లాల్ గారును కార్మికుల దుస్థితిని గూడ చక్కబరుచుటకు కట్టుదిట్టములు యగువలయుననియు, ఈవిషయమున తాతాకంపెనీవారి యుగ్మముండి వాగ్దానముల దీసికొనవలయుననియు, ట్రేడులతో నెన్నవించిరి. వీరివాదమును త్రొసివైచుటకు వీలులేదు. హిందూదేశమునందును కార్మికులసీతి రానురాను దుర్భరమగుచున్నది. పాశ్చాత్యపద్ధతు లీదేశమునందును పాదుకొనుచున్నవి. యజమానులకును, పనివారిలకును మధ్య ఎడతాటు విస్తరించుచున్నది. తగినచర్యల దీసికొననియెడల, త్వరలో పాశ్చాత్యదేశములలో ప్రబలెడిసంఘర్ష మిక్కడను వ్యాపింపవచ్చును. అందుచే ముందుగానే జాగ్రత్త పడుట ప్రయోజనకరము గాదా?

జర్మనీకీర్తనము: మిత్రిమండలిజవాలు
జర్మనీలో కలోనుభాగమును మిత్రమండలివారాక్రమించి చాలకాల మయ్యెను. సంధినిబంధన ప్రకారము, యూభాగమును మిత్రిమండలివారిదివరకే వదలిపెట్టవలసియుండెను. కాని వారెల్ల జేయరయిరి. ఖాళీచేయవలసినదని, జర్మనుప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. ఇందుకు బదులువ్రాయుచు, జర్మనీ చెల్లించవలసిన షరతులను చెల్లించలేదనియు, అటుల జేసినగాని తా మా ప్రదేశమును విడువమనియు, తప్పింతయు జర్మనీదేయనియు, మిత్రమండలివారు బదులుజెప్పిరి. మిత్రమండలివారికి సంతృప్తి గలుగురితని, జర్మనీ ఎన్నిటికయినను, షరతులను చెల్లించగలుగునాయని సందియము గలుగుచున్నది. అసంభవమగు నట్టి షరతులపై నాధారపడక, ఇంతటితో పోరాటముల సంతరింప జేసికొనదలచిన, మిత్రమండలివారు జర్మను ప్రదేశమును విడిచిపెట్టుట శ్రేయస్కరము. నష్టపరిహారమును వేరువిధమున రాబట్టుకొన బ్రయత్నింపవలయును. మిత్రమండలివారిట్టిపట్టుదల జూపుటవలన, జర్మనీలో ప్రజలపక్షము రానురాను బలహీనమగుచున్నది. ప్రజాస్వామ్యమునకు ప్రతికూలమును రాజపరిపాలనమున కనుకూలము నగు ప్రాచీన జాతీయపక్షము మరల ప్రబలమయినది. మిత్రమండలివారి దృక్పథము మారనియెడల, ప్రపంచమున కుపద్రవముగలిగించిన ప్రవృత్తిని విధానము

మరల తలయెత్తినచో, నాశ్వర్యముండదు. ఆ పిమ్మట మిత్రమండలి పశ్చాత్తాపపడి లాభములేదు. శ్రాంతివాస సౌమ్యపద్ధతి ననుసరించునట్లు, ఇంగ్లండు ప్రోద్బలపరచుచో, పరిస్థితులు చక్కబడగలవు. శ్రాంతి దృక్పథమును ఇంగ్లండుగూడ బలపరచునెడల భావిసీతి ఎటులుండునో యూహించుట కష్టము.

గాంధీ: రవీంద్రుడు
జనవరిమాసపు విశ్వభారతిలో, రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు జపానీయుల కీర్చిన సందేశము ప్రచురింపబడెను. ఆహింస ప్రేమల యుత్కృష్టతను రవీంద్రు డీసందేశమునం దెరిగించెను. “నీ శత్రువులను ప్రేమించు” మను సందేశము ప్రాచ్యప్రపంచమునుండియే వెలువడెను. ఇట్టి ఆదర్శములను తమజీవితమునందు కొనసాగించిన మహానీయులు హైందవ చారిత్రమునం దెందరోగలరు. నే. గాంధీమహాత్ముడు హైందవ సాంప్రదాయముల ననుసరించి, ధర్మసంస్థాపన గావించుచున్నాడు. “హిందూదేశమునం దొక మహానీయు నుదయించెనని మీరు పత్రికలద్వారా వినియుందురు. దౌర్జన్యమును అహింసమూలమున జయింపవలెనని అతడు ప్రకటించుచున్నాడు. అతడు ప్రాచ్యఖండపు మహాత్ములబోలి ముచ్చటించుచున్నాడు. పాశ్చాత్యదేశము లంగీకరించిన బైబిలు సిద్ధాంతములను న్యక్తిజీవితమునందేగాక, సంఘజీవితమునందుగూడ ఆచరణలోనికి దేవలయు నని అతడు బోధించుచున్నాడు. ప్రాయశః మీలో వలుపు రతనియుపదేశముల నంగీకరింప పోవచ్చును. జాతీయజీవితమునందు వానిని అనుష్ఠానములోనికి తెచ్చుటకు మీకు శక్తి జాలకబావచ్చును. మీకుగల అపోహల నే నెరుగుదును. మీవిశ్వాస హీనతగాచి నేనెంతయు జాలినొందెదనని రవీంద్రుడు చెలిపెను. గాంధీ సందేశమును రవీంద్రు డీరితని వ్యాపింపజేయుట, లోకకళ్యాణమునకు శుభచిహ్నము గాదా?

కెనియా పరిస్థితులు
కెనియాలో పీఠభూములను భారతీయు లాక్రమింప గూడదని నిర్ణయించినపిమ్మట, వల్లపుభూముల నాక్రమించుట కంగీకరించుట అప్రశస్తము. ఏలనన భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యము లింతటితో సమసిబోవును. పీఠభూములను తెల్లవాకిమాత్రమే ప్రత్యేకించుటకు హక్కు లేదని స్పష్టపరుపవలయును. అందుచే వల్లపుభూముల విషయమై విచారించుటకు భారతీయో ద్యోగి యొకరు వెడలుట, ఎంతమాత్రము యుక్తముగాదని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగా రిటీవల ప్రకటించిరి. వీరివాద మెంతయు సమంజసముగ దోచును. సామ్రాజ్యశాసన సభలో ప్రభుత్వసభ్యు డిందుకు సమాధానము జెప్పెను. స్టాడింగుకమిటీవా రీవిషయమై యోచించినపిమ్మట, యిందునుగురించినిర్ణయముగావించరట. ఇండియాప్రభుత్వమువారియూహ నసలే విడనాడుట మేలు. కెనియాలోని వల్లపుభూములగూర్చి విచారించుట కొకమారు సమ్మతించుచో, ఇండియా గౌరవమును నశింపజేసినవా రగుదురు.

గ్రంథబహిష్కరణము
మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వము
సచింద్రవాధకావ్యాలు (కాశ్యపం-శాంతిపూరు) గారు (వాసిన దేశభాషీ ప్రతి నివేదనము అను కరపత్రమును (వంగభాష), కార్మికపత్రికయను అంగమాసపత్రికయును, అబహును అను గ్రంథమును (వంగభాష), రాజద్రోహకరము లు మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు బహిష్కరించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆవటపల్లి నారాయణరావు
(ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్, సి) గారు
మరియొక మాననప్తపు దావా
రంగూను డెవలపుమెంటు ట్రస్టు డిరెక్టరు, కె. శ్రీరాములుగారు రంగూను కార్మికపత్రికా సంపాదకు లగు నారాయణరావుగారిపై నిన్న 27 వ తేదీని రంగూనులో మాననప్తపు కేసు తెచ్చిరి. పిబ్రవరునెల 9 వ తేదీకి వాయదా జేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ప్రతాపచంద్ర గుహారాయగారు
జామీనుమీదవదలుట
కలకత్తానగరమున రాయగారిని 25 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి. ఆయనను జామీనుమీద వదలవలెనని గుహారాయగారి వ్యాయవారులు ఆలిపూరు జడ్జికోర్టులో పిటిషనుపెట్టిరి. 2000 రూపాయలకు జామీనుమీదవదలుటకు జడ్జి తరువువేసెను. (అ. ప్రె.)

వాయువిమానము
కాశీఘట్టము, జనవరి 21:— తెలఱుదొర వాయువిమానమును దీసికొని జాల్మ్యంకెవైసెను. అచ్చులకొంచనగంగ హిమాలయములయొక్క పటములనువీయును.
ప్రాకువకేస్పింజి మూయబడుట
కాశీఘట్టమునందలి ప్రాకు ఎక్స్పింజి సంఘసంస్థాపకుడగు యస్. యల్. రాయగారు చనిపోవుటవలన, వారిగౌరవార్థమై యాదుకాణములన్నియు జనవరి 26 వ తేదీని మూయబడినవి.

కాశీఘట్టపు వార్తలు
రిచ్చంప పై నేరము
కాశీఘట్టము, జనవరి 26:— ప్రధానన్యాయస్థానమున నేడు రిచ్చండుగారిపైఁదేబడిన నేరము విచారణకువచ్చెను. ఈయన జేసిన నేరము లార్డునునతనిని ధుమాకీతో గొల్చి జంపుట ప్రభుత్వము తరపున వది (ప్రాసెక్యూటరు) నేరము యొక్క పీఠికలు నిటులజెప్పెను “రిచ్చండుగారికి తమ భార్యతో వ్యవహారములు పరశముగా నడచుచులేదు. ఆమె రిచ్చండుగారి జీతములో సగము తినకువచ్చునట్లు వ్యాయస్థాసమున చర్య గూడ జరిపించెను. లార్డు, రిచ్చండుగారి యింటికి తరచువచ్చెడివాడు అది యాయన కష్టములేదు. నేరము జరిగిననాడు సాయంకాల మొక మహమ్మదీయునితో రిచ్చండుగారి భార్య యాడు కొనుమండెను. లార్డుగూడ వసారాలోనుండెను. రిచ్చండుభార్యను, వంటవానికొక నాలుగణా లిమ్మనెను. ఆమె యిమ్మట కంగీకరింపలేదు. రిచ్చండుమీను కొట్టుటను జెల్లెను. లార్డుడు పడెను. వెంటనే రిచ్చండు గదిలోకిఁ బోయి యొక తూటాతో నిండి, టుపాకీదెచ్చిదానితో గొల్చినంపెను” కొందఱు సాక్షులు తమవాక్యాలముల నిచ్చిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

ఆలిఘరు ముస్లిం
విశ్వవిద్యాలయము
లక్షరూపాయలు విరాళము
భోపాలుజేగంగా రొసంగుట
ఆలిఘరు ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయమునకు రాజప్రసిద్ధి వచ్చిన సందర్భమున ఆవిశ్వవిద్యాలయమునకు ఛాన్సలరుగ భోపాలు జేగంగాను విశ్వవిద్యాలయమునకు లక్షరూపాయలు ముస్లిం బాలికాకళాశాలకు 20 వేల రూపాయలను విరాళము గానొసగిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

కొలొను

ఖాళీజేయువిషయము

మిత్రమండలి వైఖరి

లీపెల్, జనవరి 26:—కొలొనును ఖాళీజేయుటను గూర్చి మిత్రమండలి యెల్ల నులూ ఆందోళనలేఖ ఇట్లు తెలుపుచున్నది. డాక్టరు ప్రెస్టెక్ గారు 6 తేదీని బంపిన ప్రత్యుత్తరమును జూచితిమి. జర్మను ప్రత్యుత్తరమును చర్చించుటకుగాని వారు మోపు నిందలనుగాని ఇప్పుడు సమయముగాదు. ఆనిందలను మేము అంగీకరించము. ఇంకను జర్మనులు నెరవేర్చవలసిన సంధిపరతులేవో ముందు తెలియజేయబడును. దీనిని మిత్రమండలి త్వరలోనే ప్రకటించవలసింది. జర్మను ప్రభుత్వమువారు సంధిపరతులలో 428-429 సూత్రముల ప్రాముఖ్యమును గ్రహించలేదున్నారు. రైసుప్రదేశమును 15 సంవత్సరములవరకు ఆక్రమించుకొనవచ్చునని యుద్దేశింపబడినది. చెర్నెయిన్సు ఒడంబడికను జర్మనులు సదుద్దేశ్యముతో నెరవేర్చిననే ఆక్రమణకాలము తగ్గించుట బదునని ఏర్పాటుజేయబడినది. ఇందులో కొన్నిపరతులను జర్మనులు నెరవేర్చక పోవుటచే ఒడంబడిక పరతుల ప్రకారమే ప్రవర్తించవలసి వచ్చెను. 429 వ సూత్రము ప్రకారము జర్మనులు తమపరతులను నిర్వహించినచో అనుకొన్నప్రకారము ఆక్రమణకాలము తగ్గించబడును. మిత్రమండలి లీపెల్ను అన్నివిధముల ఆచరణలోబెట్టి సంకల్పించుకొనిరి.

మిత్రమండలి సమిష్టిలేఖ

బెర్లిన్, జనవరి 26:—బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి, జపాను రాయబారులు, బెల్జియం మంత్రి, ఇటలీ రాయబారి డాక్టరు లూథరును అందఱును గలిసి సమిష్టి లేఖను రూపును ఖాళీజేయు విషయమై జర్మనులు 6 తేదీని బంపిన లేఖను ప్రత్యుత్తరముగ బంపిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలో మూడవలేఖ మరొకొన్ని వివరములతో బంపెదరట. కొలొనును ఖాళీజేయనందులకు కారణములను జరియజేయుక పోవుటచే లూథరుగారు ఆశాభంగులైరి. ఈ ఆందోళనను అంతయు అంతరించునటుల జేయగోరిరి.

వాహబీదాడి

పోర్టునూడాక్, జనవరి 27:—జెడ్డా మట్టుప్రక్కల వాహబీలు చెలరేగుచున్నారు. జెడ్డాసంరక్షకస్థానములన్నియు ఇజిప్తాను సైన్యములకు అందుబాటుగ నున్నది.

హెరియట్టుగారి విషమావస్థ

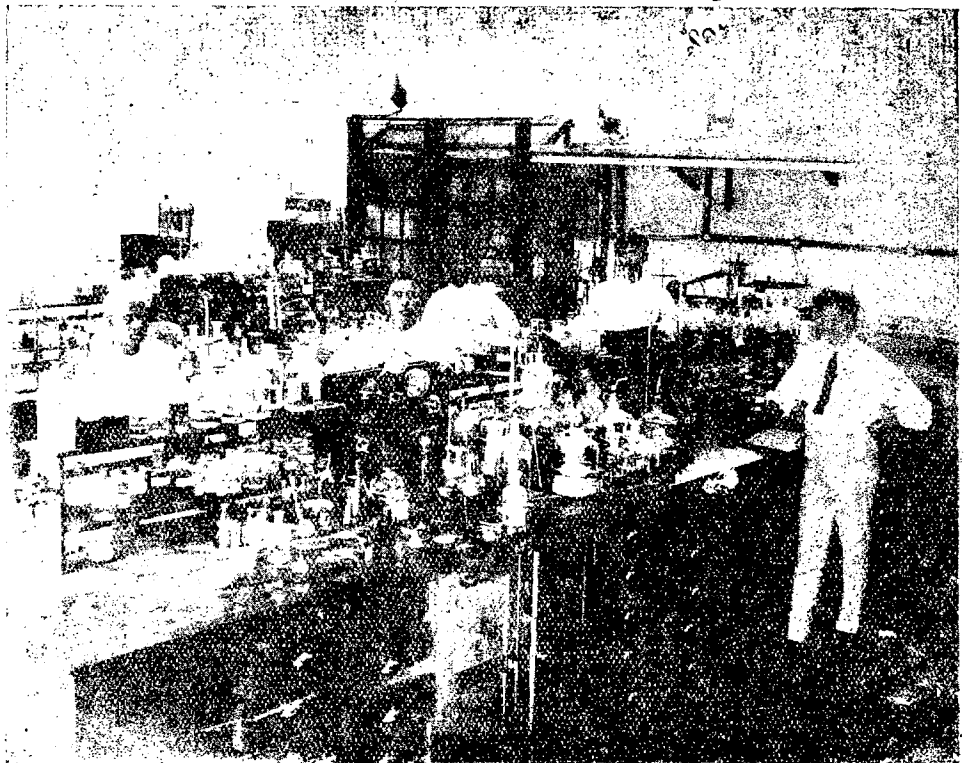
ఫ్రెంచిరాయబారి-పోపు

ప్యారిస్, జన 26:—ఫ్రాంసు, పోపు 1871లో జేసి కొన్న ఒడంబడికను 1905 లో ఫ్రెంచివారు ఆక్షేపించినను ఆ ఆర్డెన్స్ లోరైనుకు ఇంకను వర్తించుననియు, ఇచ్చట యుద్ధానంతరమున 1871 లో జర్మనులు అమలుజరిపినయు ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరిగాన అయ్యది అచట అమలుజరుగును. ప్రతిపక్షపాతివిషయమును కొండంతగజేసెదరు. ఇప్పుడు హెరియట్టుగారు పూర్తిగపొపుకార్యాలయమును ఫ్రెంచిరాయబారిని తేకుండగనే సత్తివేయసమకట్టిరి. ఇంకొకమాల ఆర్డెన్స్ లోరైనులో నియమించదలచిరి. ఇది చాల హెరియట్టుగారికి విషమావస్థగ నున్నది.

ఆస్ట్రేలియా వర్తకాభివృద్ధి

లీపెల్, జన 26:—ఆస్ట్రేలియావర్తకము నిరుడే అభివృద్ధికరముగ నుండెను. ఈసంవత్సరము మరింత అపారముగ పెంపొందెను. వర్తకము ఇదివరకెన్నడును కనివినియోగనటుల విశ్వరమ్యతో తులమాగుచున్నది. మనము బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునకు అండగ నేర్పడగల్గితిమి. చాలసంతోషము. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యముపై ఆధారపడుటలేదని సర్ జోసెఫ్ మక్కుగారనిరి.

ప్రపంచమునకంతకును విస్తీర్ణిని స్వయం జేయుటకు 4760000 పౌనులపెట్టుబడితో అన్నికంపెనీలు ఏకమైనవి.

బెంగళూరు హైందవశాస్త్రపరిశోధనశాల

కీర్తి శేషు లగు డాక్టరు నాకాదళకుట చినానాయకుడు

సన్యాత్ సేనుగారు

అపాయకరమగుసీతీయందుండుట

పికింగు, జన 27:—సన్యాత్ సేనుగారికి కార్టలోను పుండుబయలుదేరినటుల శస్త్రచికిత్సలన దెలిసినది. ఆయన బ్రతుకునని తోచదు.

డా॥ సన్యాత్ సేనుగారిమరణం (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

మాంగుపే:—డా॥ సన్యాత్ సేనుగారు మరణించినట్లుజవానంతంతివార్త ప్రకటించుచున్నది.

నాకాదళకుట

దేశోపదేశము

లండను, జనవరి 26:—నాకాదళకుటకుమారు సాక్ష్యమును రహస్యముగ దీక్షింపగాని దేశోపదేశముగ నుండుననిరి. ఈవిషయమై మునుగొంగువర్షం నొన్ని లేఖలు చిక్కినవి. ఒక లేఖ బరిష్టు రిపబ్లికన్ పైనికముద్రతో నున్నది ఈలేఖయందు నాకలను నాశమునకు ముట్టునుమై దేశపక్షబడినది. ఇంకను కొన్నిప్రమాదరహిత సంగతులు బయటపడెను. ప్రకటించుటకు వీలులేదు. ఈలేఖలు లండనులోనున్న ఒక శ్రీమత్ పీఠీకి, మునుగొంగువర్షం తిహాసలై అందజేయబడినది. 1924 లో రహస్యపరిశోధనల విషయము నిజమేయని ఒప్పుకొనిరి. వీరిద్దరును దేశసాలయం గున్నారు.

క్లాడ్ హ్యూమిల్లను ప్రభు చనిపోయెను ఇతనివయసు 82 సంవత్సరములు. గ్రేటు ఈస్టర్న్ రైల్వేతో సంబంధమును గలిగియుండిరి. సంవత్సరములు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఇతిదే హ్యూమిల్ల ద్వారా బెల్జియం, హాలండు లకు రైలుమార్గమును జేసెను. యుద్ధసమయమున చాల చాతచక్రముతో పునజేసిరి.

రవీంద్రనాథ ఠాగూరుగారు

అనారోగ్యముగ నుండుటచే ఇంటికి మరలుచున్నారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

ఠాగూరుగారికి అనారోగ్యముగ నుండుటచే ఇటలీలో ఉపన్యాసములను చాలించుకొనిరి. గురువారమునాడు మిలానునుండి వెనిసుకు బోయి అటనుండి ఇండియాకు పయనమయ్యెదరు.

బ్రిటిష్ గ్వయానా

ఆర్చబ్బి గోరుగారి అభిప్రాయములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకత తివార్త)

లండను జనవరి 27:—ఆర్చబ్బి సోయిటీ భయండు ఉపన్యాసించుచు ఆర్చబ్బి గోరుగారు ఉష్ణ దేశాభివృద్ధిగూర్చి దెలిపిరి. బ్రిటిష్ గ్వయానా బాగుపరచుటకు రెండువిధములు గలవు. భూతీయాల ప్రదేశ పెట్టి భూముల దున్నించుట యొకటి. పెద్ద దెవలెపుమెంటు కంపెనీని స్థాపించుట తేరొకటి. కాని దేశములో లోపపుగములు లేనిది కంపెనీలు స్థాపింపబడనేరవు. బ్రిటిష్ గ్వయానాలో నుంచిగను లండనువచ్చునగాని అవి యెచ్చటనున్నవో కనిపెట్టుబడలేదు. అవి కనిపెట్టుబడిన వెంటనే జననివాస పథికమున.

కీ॥శే॥ సర్ జేమ్సు కంశిగారు

చనిపోయిరి. వయసు 71 సంవత్సరములు. హృదయపరిశీలనయందు ఓషుడు. తన సొమ్మునంతకు ఈ హృదయపరిశీలన ఫలప్రసాద వినియోగించిరి.

నల్లమందునకు చిక్కులు

నడలింతుకు ప్రయత్నములు

జనీవా, జనవరి 26:—అమెరికన్ మాచనలనుగూర్చి చిక్కులులేకుండా ఏర్పాటుకేసులకు నియమించబడిన సమిష్టి సంఘమునకు డెక్కార్గ్ నా ప్రత్యక్షం జారీగారి అధ్యక్షుడు గుగ ఎన్నుకొనిరి. ఏమిచేయాలనిపిస్తే ప్రయత్న ఈసంఘము వారు చేస్తుంది. 27 తేదీనకు తక్కినవర్గ నాపుతేసిరి. ఈలోపు జారీగారి ఆరోగ్యము బాగుపడినవంటనే సభకు సన్నిహిత వీలగునటుల ఆపుతేయబడెను.

బ్రిటిషుప్రభుత్వ వైఖరి

లండన్, జనవరి 26:—మూర (ప్రత్యక్షములం దున్న తనరాష్ట్రములలో నల్లమందు విడుదలపై పరిశీలనలన్నిటిని విచారించుటకు నిష్పాక్షిక సంఘమును నియమించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము అంగీకరించునని యుర్రు డెలుపుచున్నాడు. అదానము పోవునను బెంగ ఎంతమాత్రము బ్రిటిషువారికి లేదు. ఇటు నల్లమందు త్రాగుడును తగ్గించుటకు చక్కని దీని కొనెదరట.

ఆస్కిత్తు ప్రభువు

లండన్, పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, జనవరి 26:—ప్రభుత్వమువారు ఆస్కిత్తు గారికి ఎటువీరదము నిచ్చితిమని ప్రకటించిరి. ఆస్కిత్తునుల తత్వమును ఈ విరదమునకు ఆస్కిత్తుగా రెంతయు అర్హుల నుచున్నవి. ఈ గౌరవమును బాల్మియగారి ప్రమేయములేనిదే ఇవ్వబడవనియు లిబరలుపక్ష నాయకత్వమును ఆస్కిత్తుగా రే సహించుననియు తెలియుచున్నది.

లిబరలుపక్ష భావపరిధిలు

చాలప్రచలనముతో గూడుకొన్నవి. ఆధిక్యాహము ప్రబలుచున్నది. స్త్రీలు యువములు అధిక్యాహముతో పని జీవితము ఈపక్షములో తేరుచున్నారు. ఎన్నికలు వీరివీరనే ఆధారపడియుండును. ప్రతివారము క్రొత్తగ స్త్రీ సంఘము తీర్పుచున్నది. వేలకొలది యువములు లిబరలు పక్షములో జేరుచున్నారు.

సూడాన్ సంతక్షక సేన

ఈజిప్టుఆక్షేపణ

ఈపు సూడాన్ సేనాపాళములు చెడరాదు

కయో, జనవరి 26:—ఆలెంబీ గారు సూడాన్ సం గ్రత్తక సైన్యమునుగూర్చి తెలియజేసిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరముగ జనులుపాపాగా రెట్లు చెలియజేసిరి: ఈజిప్టు సైన్యమును సూ డానుండి తీసివేసిన విరద సూడానుపైనిక ప్రతిపత్తిలో తే యు మార్పుజేయుటకు జరుగుచున్న రానుబారములను సూడా ను సంగ్రత్తక సైన్యము ప్రతిహతుగనున్నది. ఇది చాల విచార కరము.

1899 ఒకంబడిక మార్పుజెందవని ఆస్టిక్ బాండ్లక్షే గారు అభియమిడిరి. దాని ననుసరించియే పాదురాజుగారు ఖర్ జైవెఅర్చునగారిని సూడాను గర్వర జనరలుగ నియ మించిరి. ఈజిప్టు సేనలు మరలుటయు, సంగ్రత్తక సైన్యము నేర్పుచుటయు సూడాను ప్రతిపత్తిని నిర్వచింపజాలవు. దీని ని ముందు నిర్వచించుటకు ప్రత్యేకించిరి.

ఈజిప్టు సూడానును గలుపుచున్న పాళములను తెంప రాదు, ఛేదించరాదు.

స్పెయిను ఐశ్వర్యము

ప్రధానామాత్యుని అంచనా

మ్యాడ్రిడ్, జనవరి 26:—ఆర్థిక విశ్వావిషయములకు సంబంధించిన సంస్కరణముల సేకముగ ప్రవేశ తేల్చెదననియు భానే స్పెయినులో వ్యవహారములను బాచి యభివృద్ధిపై ప్రయత్నించెదననియు స్పెయిను ప్రధానామాత్యుడు తెలియ జేసెను.

లాహోరు హోటల్లనుండి ప్రతి కంట్రాక్టు విషయమై ఒక అపీలును ప్రీవీ కాన్సిలు విచారించుచున్నది.

ఈసాము గాంధీ వూజానిధికి చేరును

మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంతములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపి వుండితీరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరచదుట నుంచిది. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4-8-0, 25 రు 7-13-0. ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అణాలు స్టాంపులు పంపిన ఒక కాపి రిజిస్టర్డు పోస్టుములముగా పంపబడును. కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టిపీథి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

జగులుపాపాగారికి ప్రత్యుత్తరము

జగులుపాపాగారి పరిపాలనమునిష్ఠయోజనము

లండన్, జనవరి 24:—మొన్న ముస్తపాపాపాదుగారు క్రొత్తయూనియన్లు సంఘాభ్యుత్థాను. అతడిట్లు జనులుగారి ఆక్షేపణకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. 5 సంవత్సరములనుండి జనులుపాపాగారికి తోడ్పడుచున్న ప్రజలు మోసపోతిమని గ్రహించివుడు. జగులుపాపాగారి విశేషాంగవిధానముపూర్తిగ భగ్నమైనది. ఈజిప్టు మాదాను స్వాతంత్ర్యమును సాధించుట కన్నిప్రయత్నములు జరుపబడునని జగులుగారనిరి. వీరన్న స్వాతంత్ర్యము లేకపోవుటయేగాక ముంతకక్షక పాలైతిమి పుడు. జగులుపాపాగారి రథికారములోనున్న పుడతడవలంబించితిమిచేక పు విధానము మరల ఈజిప్టువనహారములో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు బ్రిటిషువారికి వీలాయెను. ఈజిప్టు హక్కులను భంగమును గలుగజేసి సుదానులో ఈచర్యను దీసికొనిరి. జగులుపాపాగారు ఈజిప్టుపట్ల అవలంబించిన విధానముగూడ తేలియవిధానము. ప్రజలను మోసగించెను. జోషప్రయత్నము దెచ్చిచెట్టెను. అందుచే ఈజిప్టు ప్రజలందఱును ఏకమై తమలాభములను గాపాడుకొనవలెను.

భారతదేశాభివృద్ధి

రమ్ బ్రాకు విలియంసుగారి యభిప్రాయము

ఆంగ్ల పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, జనవరి 27:—రమ్ బ్రాకువిలియంసుగారి వార్షిక విమర్శనమును పత్రికలన్నియు ఆమోదించుచున్నవి. వై నాన్ మియలున్యూస్

ఆభివృద్ధి విషయమై బ్రిటిషువిధానము తప్పుదోషము అ నలంబించెను. ప్రజలభౌతిక జీవము నరయుట చాల అవసరము. ముఖ్యము. ఆద్యముగ మాట్లాడిన అయ్యది ప్రజలకు జనసామాన్యమునకు తృప్తిగలుగజేయుజాలదు. ఇతర వ్యయమును తగ్గించి పన్నులు నూటికి 810 చొప్పు తగ్గించుచున్నది.

వెస్టుమిన్స్టరు గేజటు

విలియంసుగారు చెలియజేసిన ఆర్థికాభివృద్ధిని కొనితూ రుచున్నది. రాచకీయాంక్షోభము ఆకస్మికముగ ఆర్థికాభివృద్ధి గలుగుటచే గల్గుననున్నది. వీరుజనులలో తప్ప తక్కిన ప్రజలలో జీవితప్రమాణము నిదానముగ నభివృద్ధిగాంచుటచే ప్రజలలో ఉత్సాహము, సంపూర్ణ రాచకీయస్వాతంత్ర్యాభిలాషయు లుదేరెననుచున్నది. స్థానిక ప్రభుత్వపాలనావిధానమును చెల్లిన కొను భారతీయులతోర్మను ఆసహాయోద్యమము అలంపకేపా యెను బ్రిటిషుప్రభుత్వములను ఇండియాలో యుద్ధానంతర మున త్వరితముగ ఆర్థికాభివృద్ధి గల్గుచున్నదని విలియంసుగారి విమర్శనమునుబట్టి చెలుచున్న చనుచున్నది.

క్విన్సులందు ప్రతిఫలం

బ్రిస్టోన్, జనవరి 27:—1925లో 20000 వేలచేళ్లపండు నని అంచనావేసిరి. నిరుడుకం పై నూటికి 101 చొప్పు ఎక్కువ.

సీసా 1.కి రు 2-0-0.

కు సు మ

వి. వి.

యామందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మాత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మాత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలుగు యేవిధమయిన కుకుమవ్యాధు లయిననూ ఆర్భర్యముగా కుదుర్చును.

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 246 మదరాసు.

బొంబాయి దారుణహత్య

సీగర్టుగారు యిందూరులో

యిద్దరిని గుర్తించిరి

మొగ్గురు సైనికోవ్యోగులు పోలీసువారితో యిందూరు వెళ్ళిరి

కుట్ర పూనాలో ప్రారంభమైనది

ఇందూరులో అరెస్టుచేయబడినవారిని గుర్తు పట్టుటకు సైనికోవ్యోగులను రెప్ప నెంట్లు సీగర్టు, బాలత, సీపియా గారను పోలీసువారు యిందూరు తీసికొని వెళ్ళిరి. అచట అరెస్టు చేయబడిన ఏడుగురిలోను యిద్దరిని వారు గుర్తుపట్టిరి. ఇకనీ సైనికో వ్యోగులను సాక్షులనుగా పెట్టి బొంబాయి మేజిస్ట్రేటు ఎదుట పోలీసువారు కేసుచేసి అడుగురిని బొంబాయికి తీసికొని వచ్చెదరు. అరెస్టు చేయబడినవారందఱును నేరము చేసినటుల ధృవపరుపగలమని పోలీసుగారు ధైర్యముగా తెలిసిరి.

జనవరి 26 రి, 6 తేదీలలో బావలాగారిని చంపుటకు కుట్ర పూనాగరముననే మొదట ప్రారంభమైనదిగాననే పోలీసువారు తరుమగా పూనాకు వెళ్ళవలసి వచ్చుచున్నది.

మాంకారి పోండాడి

ఇందూరులో అరెస్టుచేయబడిన పోండాడి అనునతడు మహారాజు ఆంగక్షకుడని మొదట తెలుపబడెను. అతనిపేరు పోండాడిగాని పోండాడికాదనియును అతడు మాంకారిగాని ఆంగక్షకుడు కాదనియును యిపుడు తెలిసినది. మాంకారి ఉద్యోగములోనున్నవారు మహారాజు పక్షిని చూర్చుడి. భుజించుటకు హక్కుకలవారగుదురు. ఈమాంకారిగూడ మహారాజు సన్నిధానవర్తలలో కొక పెద్దయ్యవ్యోగి. అంగక్షకునితో సమాన మగు గౌరవము కలిగియుండును. (ఆ ప్రెస్)

ఒకపతానునుల రెస్టుచేసిరి

ఈనెల 25 వ తేదీని బొంబాయిలో పోలీసువారి కొక సతానును అరెస్టుచేసిరి. రాజకీయసాంఘికవిషయములంద తృధికమగు మార్పుకలుగుటకు సాధకములగు అభ్యుక్తివిషయములు త్వరలో వెల్లడి కాగలవని తెలియుచున్నది (బాంబేక్రానికలు-26)

వజీరు బేగంప్రయాణమునుగూర్చిన వివరము

ఒక నెకండుక్లాసు కంపార్టుమెంటు రిజర్వచేసి వజీరుబే గమును ఆమెతల్లిని ఆమెమారుని ఆ బండిలో మార్చుండబెట్టిరి. ఆబండికి తెలికట్టిరి. సార్వెంటు వాట్సింగ్సగారు గూడ ఆ కంపార్టుమెంటులోనే మార్చుండిరి. తక్కిన సాయుధులను పోలీసుఉద్యోగులు ప్రక్కనున్న ధర్మక్లాసు కంపార్టుమెంటులో మార్చుండిరి. 21వ తేదీని పగలు 11 గంటలకు రైలు బండి బొంబాయి కొలాబా రైలుస్టేషనుకు వచ్చెను. మొట్టమొదట మా విలేఖరియే ఆమెను మాచెను. బండిదిగగానే ఆమెను సి. వి. డి. ఆఫీసుకు తీసుకొనివెళ్ళిరి. (ఇండియన్ డెయిలీమెయిలు)

కేవలమారి

సీసా 1.కి రు. 1-0-0 వి. వి. సీసా రు. 1-8-0

దగ్గు క్యాపకోశములందు బలహీనతలను ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యములను ఏర్పడిన దగ్గు. కేశకాలమున శక్తివంతమైన దగ్గు క్యాపకోశములు ఈక్వీ గాళములందు ఏర్పడుచున్న. ఇప్పుడును, కుసుగుర్లు దగ్గుడ నుంచినవలెనని యొక దగ్గు విధమును ఇట్టి యొకదాను అచ్చుబొంబం 4వో, మదరాసు - బొంబాయి.

విదేశ ప్రతిపత్తి పాఠ్యములు

బెల్జియం కాంగ్రెసు

(నేపథ్య చరిత్ర)

నేపథ్య చరిత్ర అభివృద్ధి మార్గముగ భారతదేశమునది అన్ని పక్షముల మరల వికసితమగుచున్నట్లు బెల్జియంలో కావింపబడిన ప్రయత్నము లన్నియు పూర్తిగా విఫలమయినవి. తగవు, గందరగోళము హెచ్చిపోయినది. కాంగ్రెసుకు బోయి వచ్చిన బిసెంటుగారు తమ ఆకాంక్షలను వెల్లెల్చిరి. దానిని గాని స్వరాజ్యపక్షమువారు తిరస్కరించుచు నాయకులమధ్య యేర్పడిన ఒడంబడిక కనుకూలముగ ఓట్లను సంపాదించి గాంధీ గారిపై విజయముగాంచిరి. ఈ ఒక విజయమును అసహనమున నంత మొందించి, కావననగరంలో పనిజేయు విషయమున స్వ రాజ్యయులకు వస్తుగనున్నది. అనంతరమున ప్రాణము లర్పించు పరిస్థితిగా విధించు తనకార్యక్రమమును తరువాత గాంధీ గారు, తమ అభ్యుదయస్వామ్యమునందు రాట్నముద్యారాముక్తి వచ్చుననియు, నూలుచందా బంతుల నియోజకపాత్రుగా నూ చించి విషయముల గొన్నింటి దెలిపిరి. లాంక మైన బట్టల వర్తకమునకు నీతిబాహ్యముని నిరసించిరి. లక్షలకొలదిగ నున్న హిందూదేశ ప్రజలయొక్క విశాసముపై సాధారణదీక్షలను యీ వర్తకము సానుమద్దనయి, బ్రిటీషు వర్తకులను, సంస్థలను హిందూదేశములలో తీసికొనివచ్చి ప్రవేశపెట్టరాదనియు, అదినీచమనియు చచ్చేవరకు పోట్లాడవలెననియు ఆయన బహిరంగముగా వెల్లడించిరి.

మహాత్ముని అభ్యుదయస్వామ్యము హిందూదేశములో నన్ని పక్షములవారు చదివెరి. రాజకీయముగా గాంధీగారు అపజయమొందిరియు, రాజకీయములను విడిచిపెట్టిరియు, విమర్శించిరి. పోనీ నీవైన విజయము లభించినదని దానుగారైన గాంధీగారికన్న పెక్కువగా నున్నారనజాలము. ఆయన స్వభావతంత్రులకు ఒకత్తములేదు. స్వరాజ్యయులకు వారిపక్షకులకు మహాత్ముడియులయొక్క చైరధ్యము తలపించును. మహాత్ముడియులన్నసంఖ్యకులుగానున్నను, వారి నాయకులు లిట్లను ప్రభువుగారి కతివట్టును నామోదించునన్నారు. ఆచట్టము కొద్దికోజులలో కావనము కానున్నది. లక్నోలో జరిగిన మితవాద సమావేశములో బెంగాలు కావనములను నిరసించుచు, ప్రక్రమాభివృద్ధియందు వారివిశ్వాసము జూపుచు, స్వరాజ్యయులను సాధించుచు, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యములు కోరుచు, అధినివేశస్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమునకు కావలెననుచు తీర్మానించిరి. ప్రస్తుతమున్న గందరగోళమును తగ్గించుటకు, ఆలియరు ప్రభువు కలకత్తాప్రతికకు తనపరిపాలనపద్ధతిని సమర్థించుకొనుచు, దానుగారిప్రవర్తన సమితముగా మెచ్చుకొనుచు ప్రాసనివ్రాతలు, ఏమాత్రము తి డ్వడలేదు.

ఇండియా పరిస్థితులు

సోషలిస్టు రివ్యూ

బెంగాలు ఆర్థికము కావనముగా గావించుటకు లేరుప్రభుత్వమువారుగూడ తోడ్పడుట విచారకరముగ నున్నది. కొంతవరకు ఆరాజకము ప్రబలియున్నదనుట నిస్సందేహంకము. అట్టి పరిస్థితి తేర్చియున్నవని స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డర్ సి. ఆర్. దానుగారే గత ఆగస్టుమాసముననే ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించిరి. సామాన్యకావనములసహాయమున ఆ యనాచారమును బాపుట కష్టసాధ్యమని ప్రభుత్వమువారు రనిరి. అట్లు ఫిర్యాదు జేయునపుడు వారు తమ స్వంతపరిపాలనావిధానమునే నిందించుకొనిరి. హంతకులు, చోరులు, తమకార్యములను నిరభ్యంతరముగా కొనసాగించుకొన గలుగుచుండినచో ప్రజలుప్రభుత్వమును హిందూస్థాన్లో జూతురు. హత్యయెడల ప్రతివాడి సహజముగానుండు అసహ్యభావమే, ప్రభుత్వమువారి హంతకుని శిక్షించు ప్రయత్నములను హిందూమనస్సు చేయును. ప్రభుత్వచర్యకు ప్రజలు సహాయపడక ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకప్రయత్నములగావింపవలసి వచ్చినపుడు, పాలకులయెడ ప్రజావిశ్వాసము శూన్యముగ నున్నదని వెల్లడియగును. రెండుతేలియ సమావేశము జరిపి బాధ్యతాయుత పరిపాలనాధికార మొసంగునగునట్లు విచారించవలెనని దానుగారు గావించిన సూచనను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించియుండినచో పరిస్థితి

లు చేరుగా మారియుండును. గతరూరూరు కలకత్తాలోనున్న విరోధియును సంఘమువారెట్లుచెప్పిన నట్లుచేయుచున్నారని భయమగుచున్నది. వీరు ఇండియాలోని ఆంగ్లేయుల ప్రాధాన్యముగల ముఖ్యపట్టణమును కలకత్తాలోనిర కబాతివారు. వీరుకలకత్తా నగరపాలకసంఘము స్వరాజ్యయులవలె మగుట సహింపజాలకున్నారు. బెంగాలుకావనము రెండు రిస్కులేషను నిశ్చయముగా స్వరాజ్యపక్ష నాయకులపై ప్రయోగింపబడినది. కలకత్తానగరప్రధానకార్యనిర్వాహకుడు ప్రభుత్వమును కైదుచేయబడెను. బెంగాలులో లాఠుకర్షణ గారు పెట్టినవిభజనసమస్య మాంపేగు చెల్వొప్పునందరినీరూలకు దారిజూపెను. 1924లోని బెంగాలు కావనము సంపూర్ణ అధినివేశస్వత్వమును ఇండియాను ప్రసాదించవచ్చును. కాని నిరంతరవిధానము నిరుపయోగమనియు అదర్భమును నెరవేర్చజాలదనియు గూఢచారులకు ఆంవోళనపరులకు ప్రోత్సాహమొసంగుననియు పరిపాలక నాసమర్థతను వెల్లడిచేయుననియు మానమృకము.

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు:—ఎడ్వైరల్ రివ్మండ్ గారు కేపు బొంబాయిమీదుగా డిల్లీ వెళ్లుదురు. పూల్నమురేగారు బెంగళూరువెళ్లి నారు. గవర్నరుగారు న్యూకేటిల్ బ్రిడింగ్ ప్రేషనుమామటకు బెంగళూరు ఫిల్డేవ 31వ తేదీని వెళ్లి 10 వ తేదీకి తిరిగివత్తురని తెలియుచున్నది.

చెన్నపూరిమండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము ఈసంవత్సరము చెన్నపూరి నగరపాలకసభయందు ఖాళీలు కానున్న సభ్యులస్థానములకు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థుల నిలుపులాగున పై సంఘమువారు తీర్మానించి, తమిళ్ కాంగ్రెసుసంఘము వారితో సంప్రదించి తత్సంబంధమును కార్యక్రమమునంతయు గానసాగించుటకొర కీయవసంఘమును నియమించియున్నారు. ఈయవసంఘమువారు ఫిబ్రవరి మొదటివారములో తమిళ్ కాంగ్రెసు సంఘవారితో గలిసి అభ్యర్థులనిర్ణయించుట మున్నగు కార్యచరణనుననుబూనెదరు. కాన ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులలో నభ్యర్థులుగ నిలువగోరువారందరు ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీకి బోపుగా ఈదినవ సంతకముజేసిన నాపేర్ లిఖితరూపముగ దమకోరికలయెడల బ్రాధులు. బెల్జియం కాంగ్రెసుస్థానముల ప్రకారము ఈసంవత్సరము క్రొత్తగా కాంగ్రెసు సభ్యులనుగూడ గూడ ఈఅభ్యర్థిత్యములను గోరవచ్చును. గద్దే రంగయ్యనాయుడు, కార్యదర్శి. 40/41 పిడారియార్ కోవెలిపిడి, మదరాసు.

కొడవలూరు మసీదు కేసు

కొడవలూరు గ్రామకాపురస్థులకు సయ్యదు కాశీము గారును ముద్దయ్యగారును, (కొత్తప్రదేశమున నిర్మించుచున్న మసీదును అపివేయవలసినదని నెల్లూరు జిల్లామేజస్ట్రేటు గావించిన యు త్తరువుపై ముద్దయ్యలు గావించిన అప్పీలు ఈదినమున హైకోర్టునందు, న్యాయమూర్తి దేవదాసు, వాలసుగార్లయెదుట విచారణకువచ్చెను. ప్రాత్యక్షకావనవాటికయున్న ప్రదేశమునందు, ముద్దయ్యల నాయకత్వమున కొందరు మహమ్మదీయులు త్వరితముగ నొక క్రొత్తమసీదును నిర్మించుచుండిరి. ఇదివరకు అచ్చట నొక మసీదు గలదనియు, దానిని తిరిగి నిర్మించుచుంటిమనియు వారు చెలిపిరి. ఇందువలన ప్రజాశాంతికి భంగముగలుగుననియెంచి, కావలి సబుడివిజనలు మేజస్ట్రేటు 1924 జూను 14 తేదీన ఇకమీద నా మసీదునిర్మాణము సాగింపరాదనియు ఆప్రదేశమునకు జనరావరియు సబుడివిజనలు మేజస్ట్రేటు వుత్తరువుజేసెను. దానిపై ముద్దయ్యలు జిల్లామేజస్ట్రేటునకు అప్పీలుచేయగా, ముద్దయ్యలు ప్రజాశాంతిభంగము గలిగింపని పూచీ నొసగినయెడల ఆప్రదేశమునకు జనవచ్చునని క్రిందికోర్టు యు త్తరువును సవరించెను. ఈరెండవ యు త్తరుపై ముద్దయ్యలు హైకోర్టునకు గావించిన అప్పీలునందు జారీపర్చు ఎ. ఎల్. ఎత్తిరాజుగారు ముద్దయ్యలతోపున వాదించుచు, 144 సెక్షనుక్రింద నొసగబడిన మొదటి యు త్తరువు రెండునెలలవరకు మాత్రమే అచటలో నుండుననియు, కాని రెండవ యు త్తరువువలన అట్టి కాలనిర్ణయము పోయినదనియు, అట్టియు త్తరువు చేయుటను మేజస్ట్రేటున కధికారము లేదనియు నాడివెను. న్యాయమూర్తులు, ముద్దయ్యలతోపు అక్షేపణ సంగీకరించిరి.

చెన్నపూరి బజారుధరలు

జనవరి 28-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include rice, wheat, etc.

(2) వస్త్రధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include cloth, etc.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include oil, etc.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include various small items.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include iron items.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include metal items.

(7) రంగులు అలిజరై ను

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include dyes and pigments.

(8) దూది

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include thread.

(9) నూలు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another unit. Rows include wool.

క్రొత్తగవర్నరు

నాగపురము, జనవరి 26:— సర్ మాంటాగు బట్లగురారు, నాగపురము బావులు దీర్చు బడియుండిన సైనికబృందముచిరిగించియున్న గవర్నరు పదవి నధిష్టించిరి. తెల్లముయ్యున నీ తాబాల్కోటలో 17 ఫిరంగులు ప్రేల్చిరి. పిమ్మటగవర్నరుగలను, కావనకావనభూమిని బరిచయము నేయబడిరి.

5-వ వాయిదా నూలు పంపిన సభ్యత్వములు

(1924 సం॥ డిసెంబరు 15 తేదీలోపల పంపినవారు)

సం	పంపినవారి పేరు	జిల్లా	రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు	తూకము తులము
1	క. క. గ.	తూ.గోదావరి	8	2000	28	3 1/2
2	బాచిరాజు పట్టాభిశేఖరాచార్యులు	"	12	2000	21	4 5/8
3	కొండా వెంకటసుబ్బయ్యగారు	గుంటూరు	14	2000	28,54	2 5/8
4	కొత్త వాసమయ్య	గోదావరి	17	2000	28	2 1/2
5	శ్రీరంగ వెంకటరత్నం	గంజాం	18	2520	28	5 1/8
6	అబ్దుల్ మజిద్ ఖాన్	"	19	1700	18	6
7	పూడి పెద్ది సుబ్బారావు	"	22	2000	19	5
8	రావుల కృష్ణారావు	"	23	2000	19	5
9	పెనుమర్తి సుందరమ్మ	"	25	2160	10	10
10	పెనుమర్తి నరసింగరావు	"	27	600	19	1
11	చిలుకూరి త్రిపురసుందరమ్మ	గుంటూరు	27	6578	42	7 1/2
12	ప్రభుల కామేశ్వరమ్మ	"	38	2169	20	5
13	మద్ది సుదర్శనప్రకాశరావు	"	39	2000	14	7
14	మల్లేని తామసు	"	40	2000	18	4 11/16
15	మాధవపెద్ది కామేశ్వరరావు	"	41	2000	24	1 1/2
16	జగిరాల వెంకటరామదీక్షితులు	"	42	2000	17	5 1/2
17	పాతూరి వెంకటేశ్వర్లు	"	43	3500	17	9 7/8
18	హరిబంధు పాండా	గంజాం	47	2000	22	4 1/2
19	వేమూరి నారాయణమూర్తి	తూ.గోదావరి	51	2660	20	4 7/8
20	తాడేపల్లి సుబ్బారావు	గోదావరి	57	2000	38	2 1/2
21	సోమయాజుల చినసుబ్బారావు	గంజాం	83	2224	10	10
22	ఎం. వరదాచారిగారు	చిత్తూరు	96	2000	18	7 1/2
23	బ్రహ్మాజోస్యుల వెంకటసుబ్బయ్య	గోదావరి	19	2000	16	6 1/8
24	బ్రహ్మాజోస్యుల కామేశ్వరమ్మ	"	100	2000	15	6 1/2
25	వలమల చంద్రమ్మ	"	103	2000	17	5 3/8
26	కొత్త బ్రహ్మాదేవుడు	"	105	500	48	1 1/2
27	" సీతారామస్వామి	"	106	1000	28	1 3/4
28	చిర్రావూరి వీరన్న	"	107	1000	38	1 1/2
29	సీతానగరం జాతీయపాఠశాలవిద్యార్థులు	"	112	80000	15	95
30	మంగలపూడి వాణీనియపాఠశాల	"	113	18000	24	36
31	ఏడిద రామచంద్రమూర్తి	"	115	2600	24	4
32	బ్రహ్మాజోస్యుల భ్రమరాంబదర్శనగజ్జననీ	"	117	500	32	8/4
33	ఆకళ్ల మారన్న	"	123	2000	52	1 13/16
34	ఫరీదుల్లాజామా ఫుర్రఫ్ బాబులూర్	విశాఖపట్నం	141	1500	29	2 1/2
35	యస్. యస్. కనకమ్మమ్మ	చిత్తూరు	142	1080	40,73	1 1/32
36	కొల్లి మాధవరావు	తూ.గోదావరి	144	2000	30	3 1/2
37	దేవిరాజు సత్యభామమ్మ	గుంటూరు	148	2000	48	2
38	మామిడాల వెంకటగమ్మం	"	149	2000	34	3 1/2
39	పేరిచర్ల వెంకటసర్వయ్య (శ్రీ)	ప.గోదావరి	151	2000	22	4 5/8
40	" బంగారయ్య (శ్రీ)	"	152	2000	20	4 3/4
41	" భాస్కరరాజు (బాలాదు)	"	158	2000	15	5 1/8
42	మల్లాది నాగభూషణం	గుంటూరు	154	2000	38	2 13/16
43	టి. యమ్. శ్రీనివాసాచారి	చిత్తూరు	159	2000	30	1/8
44	పెన్నెత్త చినఅప్పలరాజు	ప.గోదావరి	169	4000	22 to 32	7 1/2
45	నక్కా సత్యనారాయణ	"	170	2000	16	5 7/8
46	పువ్వాడ మాధవరావు	గుంటూరు	171	500	24	1
47	గంమేళ్ల కృష్ణమూర్తి	గంజాం	173	2345	28	5
48	నందివాడ సత్యవతి	తూ.గోదావరి	180	2000	28	3 3/8
49	" వెంకటాచలకర్మ	"	181	500	18	1 5/16
50	చుల్లూరి రాఘవయ్య	గుంటూరు	183	4000	17	10 3/8
51	దేవిరాజు వెంకటనరసింహారావు	"	185	2000	24	4
52	కటికనేని వెంకటహనుమంతరావు	"	188	4000	38 to 40	4 7/8
53	తిట్లపర్తి రామమోహన్ రావు	"	189	2900	20	6 7/8
54	పాతూరి అంజయ్యగారు	"	190	2700	20	6 1/8
55	పాతూరి సుబ్బారావు	"	191	2000	33	2 7/8
56	బొడ్డులూరి వెంకటసుబ్బయ్య	"	205	2000	95 to 152	18/16
57	వేమలపల్లి శ్రీరామలు	"	214	2000	48	2
58	సుబ్బరావుపాటి సీతమ్మ	"	228	1804	19	4 3/8
59	మల్లెం బుచ్చిరాజు	నెల్లూరు	233	2000	28	3 5/8
60	పోకల సత్యనారాయణ	"	235	2000	44	2 1/8
61	కటికనేని రంగయ్యమ్మ	"	237	4000	22 to 43	6 1/2
62	కొత్తపల్లి వెంకటరామలక్ష్మీనారాయణకర్మ ప.గోదావరి	"	246	2950	16	6 1/2
63	పేరాల రామమూర్తి	గుంటూరు	248	2000	32 to 59	2 24/32
64	వీరగడ్డ సుబ్బన్న	"	249	2000	23	4 1/2
65	కారంచేటి తిమిరస్వామి	"	250	2000	19	5
66	కారంచేటి మల్లయ్య	"	251	2000	28	3 1/2
67	వీరగడ్డ లింగయ్య	"	252	2000	31 to 76	1 9/16
68	పులమల గంగయ్య	గోదావరి	264	2000	15	6 1/2
69	కొల్లేపర్తి అరవాల	"	285	1000	26	1 7/8
70	పానుగంటి సూరమ్మ	"	271	1500	27	1 1/2
71	కొత్త చల్లయ్య	"	274	2000	22	4 1/2
72	కొత్త సుభద్రమ్మ	"	280	500	19	1 1/2

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి

గుర్రపు పందెములు

1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును

1925 ఫిబ్రవరి 8వ తేదీ నెల 8.

1925 ఫిబ్రవరి ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎత్తైన గోరొంటి జేబులు బుక్కు-మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5. స్త్రీలు రూ. 3.

రెండవతరగతి: " " 1. " 0.8-0.

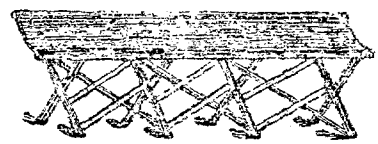
బీచ్, పార్కు, ఎగ్జిబిట్ మొదలగు స్థానముల

నుండి స్వేచ్ఛలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు

మా పెద్దనోటినులను చూడకోరెదము.

స్వదేశికాంపు ఫర్మి చరు

(1) కాంపు ఈజి

చేర్ 1 వ రకం

రూ. 8.

2 వ రకం రూ. 7.

(2) మొదటి కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18.

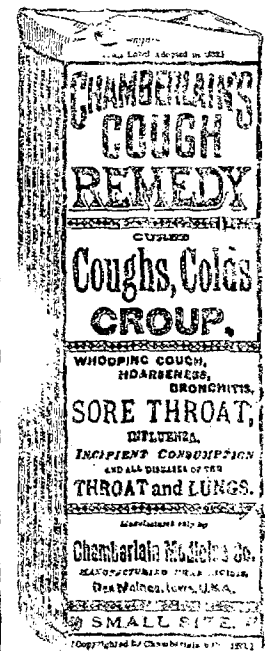
(3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4,

(4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 3.8-0, 2 వ రకం రూ. 3

కాటలాగు, యితర వివరములను వ్రాసిన పంపబడును

వి. వీరాస్వామినాయుడు అండ్ సన్సు

నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యపు అను బిడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతురాపు, రొమ్మువడి

కొమ్మ, కుక్కదగ్గును, అన్ని

రకముల గొంతు వ్యాధులు

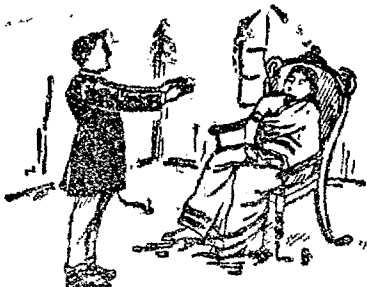
మొదలగునవి వీర వంచ

లై పోవును, అన్నిజాగా

లో విక్రయించ జగతి

చన్నది. (33-3)

మెస రిజిము నేర్చుకొనుడు

1416

మెసరిజిము, హిప్పటిజిము, తాబ్ రీడింగు, కాక్ సెన్ (రై

వన్, అత్తకత్తి, దూరదృష్టి, దూరక్రమణము, మెసరిజిము

యమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర

హితముగ, సుబోధకముగ, లక్ష్యపముగ్నితముగ, గురువులేకనే

అభ్యాసయోగ్యముగ నందునట్లు రచించబడినది.

మొదటి 1-కి రూ. 1.0-0 పోస్టేజి 0-4-0

ప్రావెనర్, సేఖర్, మెసరిజిము ఏలూరు.

శిల్పమును మనము పునరుద్ధరించునో గృహస్థము చాల భాగము సంపదితము కాగలదు.

తాలూకా సంఘముల పునరుద్ధరణము

ఇటీవల మండలము నాందోళ్ల మొదలైన సహాయనా కల్యాణమును ప్రచారమునకు రాకప్రార్థనము గ్రామ, తాలూకా, జిల్లా సంఘములుండేవి. అవి యిప్పుడున్న వెళ్ళి ప్యభాసములతో లేవు. పాపిష్టాదులను దంతగా విశ్వాసము లేనివారే అవి తావియ్యలేదు. మితాలూకా ప్రజలదిగుర్తించి కొత్తగా తాలూకా ప్రభాసంఘము స్థాపించుటకై ప్రయత్నించుట నాకు సంతసము గలిగించుచున్నది. రైతులమన మనసై నెన్నియో విపత్తులు బడుటకు నోరు తెలుచుకొని నిద్రముగానున్న వికాబట్టి అట్టి సంఘముల లేని యెడల నెటితెల్లంటు మున్నగా కల వ్యవహారములలో మనము ప్రయత్నించుటకు విశేషవకాశములుండవు. కావున తాలూకా ప్రభాసంఘ పునరుద్ధరణము అవసరమేమని నేనును మీతో యేకీభవించుచున్నాను.

8 రీ సెటిల్మెంటు

మన రాజధానియందు ప్రతి ముప్పది సంవత్సరములకు నొకసారి రీ సెటిల్మెంటు జరుగుచుండును. ప్రస్తుతము సెటిల్మెంటు పార్టీ నర్వాపురం లేకుండు తాలూకాలయందు పనిచేయుచున్నది. సెటిల్మెంటు అట్టి సరు రైతుల కష్టనుభవములను దనతో వెలుపుకొనవచ్చునని ప్రకటించియున్నాడు. ప్రతియొక్కరును వెళ్లి విన్నవించుట యసంభవము. సమష్టికి సంబంధించిన యట్టి కార్యములు జిల్లా తాలూకా సంఘములు నిర్వహించవలెను. వార్తాపత్రిక లీవిషయమై వ్యాసములువ్రాసి అవసరముయములలో ఉద్బోధనమును కర్తవ్య నిరూపణమును ప్రభుత్వమునకు స్పష్టపరచుట యిప్పుడలసియున్నది. ఈనెల 4 వ తేదీన ఉండి గ్రామమునం దీవిషయమై చర్చించుటకు ఒక సమావేశము, మ, రా, రా, శ్రీ. డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున కూడినది. అందు తాలూకా సంఘములు నెలకొల్పవలయు ననియు ప్రత్యేకించి రైతులయొక్క క్షేమముల నారయుటకొకటే భారతకానన కర్మమును రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలలో ప్రతిబలును నగు డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారును ఆమెరికాఖండమునకేగి వ్యవసాయ విద్యనభ్యసించినవైన ఆ త్యాహవంతుడును యువమనుషు నగు మాగంటి బాబునీరు, యస్. యస్. సి. గారును కలిసి స్థాపించుచున్న పత్రికకు సహాయమొనర్చవలె ననియు ప్రబోధించియున్నారు. ఇరిగిన జరుగుచున్న పరిస్థితులను బట్టి మనమీసారి సెటిల్మెంటునందు విశేషముగా నాందోళ్లన మొనర్చవలసిన మూలము గన్పట్టుచున్నది. అందునకు ప్రత్యేకించి మనరైతులకై పాలుబడుపత్రిక తేవున్న మనము నిస్సహాయుల మగుదుము. కావున వైవారితే స్థాపించుటకు పత్రికా జనమునకు తదితర తాలూకాలలో బాటు మీతాలూకా ప్రజలను తోడ్పడగోరుచున్నాను.

9 కులభేదములు

ఇప్పటికే దీర్ఘమైన నాయుపన్యాసమును ముగించుటకు పూర్వము యొకవిషయముగూర్చి మీకు చెప్పవలెనది ప్రతి స్వల్పవిషయమున జిల్లాయందు కులభేదములకు తావోసగుచున్నది. ఇది కడుంగడు తురదృష్టకరమైన విషయము. ఈభేదము లేకారణమున బయల్పడలేనిది కొంచెము చెలువువున్నాను. బ్రాహ్మణేతరీద్రుములు ప్రార్థనార్థించిన నాటనుండి యు నేనందులను విముఖుడను. అంతేకాదు నాకే క్రింది త్రిత్రచార నిరోధమునకు పూనుకొనియుంటిని. అయితే ఒకవిధమైన బ్రాహ్మణేతరీద్రుములు అసత్యకమనియే నాయుద్దేశ్యము. కాని యందు కులవిద్యేషము ఉత్పాదకవిదాహము లేకుండ నుండవలయు. ఇతరులను ద్వేషించుటయందే యభివృద్ధి యున్నదను నమ్మకముగాని దాస్యవృత్తియందే ఉన్నతి అణగియున్నదను విశ్వాసముగాని నాకులేదు. ఆకారణముననే నేనాయుద్ద్యమును నామొదింపక నెదుర్కొంటిని. సదుద్దేశ్యపేరితము కాని యేయుద్ద్యమును స్థిరత్వము జెందదు. ప్రముక్తముగ నీయుద్ద్యమును ప్రజలచే నిరసింపబడి భిన్నభిన్నములై తునకు నామ మాత్రానకన్యమై పోయింది. అజ్ఞాచి స్వాభివృద్ధియే ప్రధానముగ నెట్టుకొనిన స్వయంభువులకు కొండలునాయకులు రిచ్చవడి వారియాలలు సాగుటకై నూతనమార్గముల నరచుసాగిరి. మొన్నటి కాసనర్యాణసభా ఎన్నికలలో వారవలంబించిన నూతనమార్గము కులాభిమానము ఏమహా ప్రసాదమేమియును ఈకులభేద బీజములు చాచి గాని అప్పటి నుండి ప్రతివిషయమున నవి యంతరించి వృక్షము లగుచున్నవి. విషవృక్షమువలె ప్రక్షురవారియున్న ఈకులభేదమును మొకలంట నశింపజేయవచ్చునో మానవ సోదరత్వమునకు భంగము గలిగించి యనేక విషఫలములను దాల్చుగలదు. మొన్నటి కాసనసభా ఎన్నికలను బరికిలించినవో కులాభిమానమే కరణ్యమున వా రోడిపోవుటయు దేశహితమునకును కులాభిమానమునకును సంబంధమేమియు లేకని ప్రచార మొనరించిన మాపక్షము నమ్మటయు, అండలికెడుగున నిద్రవ్వనము. ఏకులము ప్రాధాన్యతలభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నించుటలో తప్పేమియు

లేదు. కాని ఎన్నికలు మొనరు రాజకీయరంగములలో కులాభిమానము ప్రధానముగ చేపొనుట ముందికాదు. సకలము యున బాత్యభివృద్ధిని కోరువారు కులభేదములను జనించుచున్న చెడుగులనుజూచి కంటితడి పెట్టక మానరు. ఒక్కతల్లి అంకముననెట్లును ఒక్కభాష మాట్లాడుదు సోదగులమైయున్న మనలో నునమిట్టి వివాదములకు బెట్టుకొని మానన సాక్షాత్కారమును మంటకలవజూచుట ఎంత విచారకరమైన విషయమో అలోచింపుడు. కులాభిమానమే ప్రధానముగా నెట్టుకొనినవారి దృష్టియందు నేను కులద్రోహి నైన కావచ్చును. అందులకు నాకేమియు విచారములేదు. ఈశ్వరుడు జాతిద్రోహ మహాపాతకమునకు నన్నెన్నడును పురికొల్పకుండుగాక.

10 ఉపనంహారము

అనేక విషయములను గూర్చి మనమిప్పుడు చర్చించి తీర్మానించుకొనవలసి యుండుటచే నుపనంహారవాక్యములతో నా యుపన్యాసమును ముగించుచున్నాను. గ్రామపునర్నిర్మాణమునందే మనకుగావలసిన సమస్తకర్మము పృథ్విహిందుననియు కావున దానికై మనమిలెముగ బాటుపడవలెననియు రానున్న సెటిల్మెంటునందు నునతో మనకొరకు బాటుపడుదురని యెవరికీవారు లేకుంచి యూరవానక అప్రమత్తులమై పనిచేయవలసి యున్నదని భావముచేయుచున్నాను. వ్యవసాయపు భిన్నము ప్రతివిషయమునను హెచ్చిపోయినవి. దినదినము హెచ్చుచున్నవి. ప్రస్తుత మాదాయము ఒకవేళ హెచ్చినట్లు కనుపించవచ్చును. కాని రైతు ఆర్థికస్థితిమాత్రము పూర్వముకంటె ప్రస్తుతము హీనముగనున్నదనుట బహిరంగరహస్యము. ఆధారములలో విశేషమిట్టి జిక్కుకొనెట్లుండించి ఆందోళన మొనర్చవలసియున్నాను. యీవిషయమున గాక యింకను మీ కావశ్యకమయిన ప్రతివిషయమునను నేను మీప్రతినిధిగనున్న కాసనర్యాణసభ మొదలగు సంస్థలలో నాకే క్రిపంచనగాకుండ పనిచేయుచుందునని మనవిచేయుచు నింతటితో విరమించుచున్నాను.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు, 0-10-0
ఇవి స్వచ్ఛముగ నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళానము, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచినంతువుపుత్త్య మొదలగువాటితో కయరచేయబడినవి. ఇవి శ్రేష్ఠము, శ్రేష్ఠభారము శ్రేష్ఠజ్వరము పరిహారము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను మెంట్లే మాన్యును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినది. ప్రతిగ్రామమున నుండతగినది. మాఖ్యముగ పిల్లలకుగల గృహమునం దుండదగినది.
అమ్మతాంజనం దీర్చి, మదరాసు బొంబాయి.

మీజీవితమును భీమా చేయించుకొన గోరినచో బ్రి టానియా రైఫ్ జిన్యూరన్ను కంపెనీ లిమిటెడ్

మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన భీమాపద్ధతులు, నరనమైన రేటు, ధారాళమైన పాలసీపద్ధతులు, సామర్థ్యమైన నిర్వాహకము, అలభ్యములేకుండా సామును (క్లెయిము) చెల్లించుట మున్నగు సౌకర్యములు గలవు.

వివరములుగల నోటీసులు, ప్రాప్త్యైక్తము కావలసినవారు వ్రాసివ పంపబడును.

చిఫ్ ఫిజంటు:— జి. ఏ. ఎన్. రావు, బి. కామ్.

20, కచ్చారేశ్వర అగ్రహారం, మద్రాసు.

ఆంధ్రనాటకరంగము గ్రంథకర్త:

బ్రహ్మశ్రీ గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు ఇందు ఆంగిక, వాచిక, ఆహార్య, సాత్వికము, లనఁబడు నాలుగువిధములైన ఆభినయములను, వీనికి సంబంధించిన పాత్రోచిత్రభాష, రంగమునం దుపయోగింపదగిన పద్యగీతముల విమర్శ, సంగీతప్రయోజనము, నటులు, నాట్యములు మొదలగు రంగమునకు సంబంధించిన యన్నివిషయములను, శాస్త్రసమ్మతముగను, యుక్తియుక్తముగను విపులముగ చర్చింపఁబడినవి. శైలి మహోహరము, పండితవర్ణుల నేతులు సదభిప్రాయములనొసంగి దీనిప్రాశస్త్యమును వెల్లడించిరి.
250 పుటలగ్రంథము.
మేలుప్రతి 1-4-0. సాదాప్రతి 1-0-0.
గ్రంథముద్రుకు చిరునామాలు:—
మేనేజర్, విద్యావివోదినీగ్రంథమాల-చిత్తూరు.
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
ఎస్.పల్లెడే, మద్రాసు.
ఫ్రెండ్స్ అండు కో., బెజవాడ.

మలేరియా జ్వరము దానియొక్క కఠినదుర్గణములను గురించి విచారపడ నవసరమైతేకుండుటకై

ఇ స నా వే లి యను దివ్యాపదమును సేవించుడు

ఈ ముప్రసిద్ధమైన మలేరియా నివారిణి ఉష్ణమును తగ్గించి జ్వరగడ్డను కరిగించి మంచి ఆరోగ్యము నిచ్చును. మలేరియా జ్వరమునకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని పేరుపొందినది. మలేరియానీచక ఆటంక పరచుటకు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయం కాలములందు ఒకమాత్రసంతున 15 దినములు సేవించినచాలును.

బిడ్డలకు ద్రవరూపము గనున్న ఇసనాఫెలిని అనగా ఇసనాఫెలి నాను ఉపయోగించుడు.

(2) ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు పోల్ ఏజెంట్లు,

Gori Ltd, Post Box 159 Fort Bombay

సాశ్వత మెంకటాచలపండితులుగారి లోకాదుయహార కస్తూరిమాత్రలకై ఒదిగబడెను.

నేన వేలు యోగ్యతాపత్రికలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. దాక్షరణ భాగ్య, ఫెలో ఆయుర్వేదక యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. జె. ఇన్ బ్యూటె. 5 నైపు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా డి. ఎల్. ఆఫ్ డిగ్రీనిటె ఇన్ స్ట్రక్చూరు లండన్, కెన్. నల్లింగ్ టెమిన్, ఎగియర్ లేన్ 30. 2 బాంబాయి:— మీ లోకాదుయహార కస్తూరి మాత్ర. ఉపయోగింపదగిన దానిలో క్యాపొచ్చావ్యముల కృత్యానము, అజీర్ణము, మలబద్ధకము ప్రక్షుల నోప్పి, కడుపునొప్పి, జ్వరములు, పిల్లలయొద్దము మొదలగునవి గుఱుపైనవి.

(2) మ. డి. ఎన్. ఆయుర్వేదరావు, సీనియర్ వర్ణు, కానిటరీకమిషనరీ, మైసూరు గవర్న మెంటు, మైసూరు మిలేతయారచేయబడుచున్న లోకాదుయహారకస్తూరిమాత్రలను నేనుఉపయోగించియున్నాను. మిక్కిలి యోజనకగునని

(3) మ. కే. కే. విశ్వాకు కలిరాజ్ బిష్టు చక్ర డిస్పెన్సరీ, 9-41 వీధి బొంబే బహారు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకాదుయహార కస్తూరి మాత్రలు, నాకును, నాకర్థకు కచ్చుమున్న లోగులకును సంపూర్ణమైన

(4) మ. లాల్ సింగ్, మీథే, నవ్ అసీన్ టెంటు వర్ణు సిరోహి, రాజపుటానా. కృష్టి నిచ్చినది. మీ లోకాదుయహారకస్తూరిమాత్రలను నేనుఉపయోగించియున్నాను. చాలకులముగానున్నది. కమిషనుమే 12 వీసాలనువంపుడు అట్టి 11 ఫం 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పొందుకచ్చు కేడు.

సాశ్వత మెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాభికారి, ప్రభావ వైద్యులు,

(4) శ్రీ సీతారాధువ వైద్యకాల, మైసూరు. [4]

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బీతో సహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్

మిల్లకట్టడములు పూర్తికావచ్చినవి. ఇంజనుసామానులు 100 మగ్గములు అమర్చుచున్నారు. త్వరలో నత్త్రములు నేతపని ప్రారంభింపబడును. నూలువడుకు యంత్రములకు యింకను షేర్లు కావలసియున్నవి. 100 కి 25 చొప్పున లాభము రావచ్చును. యితర సంజాయిషీ దరఖాస్తు ఫారములు వగైరాలు

గూడూరి లక్ష్మణరావు. బి. యే.

మేనేజింగు ఏజెంటు. అండ్ డైరెక్టరుగారు బెజవాడ అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

న ర న ము

దృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

యిప్పటికే ప్రభుత్వకారము బాగుగా తయారచేయబడిన ఇనుకట్టెలు ఈవిధమున తెలుగువారికి అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాండులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇనుకట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాచీనము, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు అయిట్ ఎంజనీలు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగునవి రిక్షేర చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, పాప్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. శుభ్రురాయపల్లె, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జున యిచ్చి, రాయలచేరి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బహుళ వ్రాయబడును.

కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు యం. డి. యె. గ

కృష్ణామృతము

ఒక షేనుమాత్ర! 1 గంట కేగుణము!!

ఈ యాచనము శుక్ర గ్రహము బలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొక మూత్రం దీసికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్లమైన నూర వెంటనే సంపూర్ణముగా నీయగలగు 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మూత్రముతోగలిపి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలగాని నిద్రలోగూని పోయెడి శుక్ల నష్టము దృఢముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈ మూత్రమునే వైకి పూతగా గూడి నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యాచనము, మీయంత్రములు రహస్యముగా నుంపబడును. 20 మూత్రాల సీసా రు. 2-0-0

అమృతాశ్రమము, నెం 1. ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంటుకల తైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మహావీరమైన శుభానగలది. కైట్ ఆయిల్ యితర అపాయకకరమైనవృత్తుల చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణము లిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడి 1 కి ధర రు. 1-0-0. దీనిని వాడుటచే వెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాన వల్లగాను, బలముగాను యుండును. యండును రానీయక వెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవేషరములకు మూత్రాక్షి క్యాబులనునకు వ్రాసిన ఇవాముగా పంపెదము.

ఆలంక నిగ్రహ చార్మ సి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0
అన్నివిధముల పుండ్రము, కొడుకు పుండ్రము ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్లు మూసును. లోపలికి మాత్రము తినునలయును. అన్ని గాయములను మాన్యున కాన సామాన్యమైన గాయములను వాడవచ్చును.
అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

అన్ని కెవిస్సులకు, ఔషధశాలలకు, వైద్యశాలలకు

టిన్ క్చరు కార్డుమమ్, సెనెగె మొదలగు షైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధనల జాబితా పంపబడును. 1587

"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.
Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL Phone: 225 P. B. No. 314
Branches: Esplanade, Vepery Ootacamund
Phone 37 102